

Poština plačana pri pošti Slovenj Gradec

Cena: 2,90 EUR

leto: XLIII | julij 2011 | številka: 7

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

Viharnik

• Gozdarstvo • Kmetijstvo • Veterina • Čebelarstvo • Zdravstvo • Lesarstvo • Šparovni kotiček

• Praznujejo • Ljudje in dogodki • Kultura, jezik in izobraževanje • Razvedrilo • Spominjamo se jih

Listnica uredništva

Marta Krejan

Drage bralke in bralci, pred vami je nekoliko obsežnejša številka Viharnika, in sicer so razlogi za to najmanj trije: v preteklem mesecu se je veliko dogajalo, mi pa seveda želimo čim več tega zabeležiti in ohraniti; drugi razlog je poletni čas, ki je namenjen malce bolj intenzivnemu lenarjenju – tudi če nočemo lenariti, nam neusmiljene temperature na trenutke skoraj ne

dopuščajo kaj drugega; tretji razlog pa je ta, da v avgustu Viharnik ne bo izšel. Se pa zato obeta dvojna številka v septembru. Kjer koli že boste, na morju, v hribih ali pod domačo hruško, upam, da vam bo prelistavanje Viharnika med prosim časom v razvedrilo.

Opazili ste, no, tudi omenjeno je že bilo, da smo v revijo vnesli kanček sprememb. Do sedaj so bili odzivi pozitivni, zato sklepam, da smo na pravi poti, nameravamo jih namreč narediti še nekaj. Tudi z osvežitvijo uredniškega odbora in uresničitvijo nekaterih obljub, kot je ta, da boste kmalu listali barvni Viharnik. Seveda je to pogojeno z dodatnimi stroški, vendar se nikar ne prestrašite, cena revije bo zaenkrat ostala ista; še zmeraj ne bo preseгла vrednosti treh kavic mesečno (ali celo manj) ...

Viharnik je rezultat dela in življenja ljudi, predvsem življenja, povezanega z gozdom, ki je dejansko naše življenjsko okolje, ki zahteva pozornost, nego in veliko mero spoštovanja. Z vašo pomočjo, z vašim sodelovanjem in takimi in drugačnimi prispevki Viharnik na svoj način ohranja gozd in osvešča ljudi, je zabaven, poučen, obvešča, združuje in ohranja spomine. Kratkohlačniki so naše upanje, prihodnost in naše veselje; četudi to zveni kot kliše, je vendarle res, in z iskrenim veseljem jim posvetimo kako stran ali dve. Računalniške drobtinice in Socialni izzivi vsekakor ponujajo informacije, do katerih ni vedno ravno enostavno priti. Viharnik najbrž tu pa tam tudi izziva in spodbuja k razmišljanju – EstEtika je prav gotovo ena takih rubrik. Razvedrila tako ali tako ni nikoli preveč, brez stalnih rubrik pa sploh ne bi šlo. Viharnik včasih morda koga tudi malce razjezi. Seveda, saj ga ustvarjamo ljudje z različnim razmišljanjem, različnimi željami, mnenji, hotenji ... In ravno takšen mora biti. Kajne?

Mladinski hotel na Ravnah

Saša Šuhel in Primož Praper

Lokacija novega *hostla* Mladinskega centra Ravne na Koroškem je v območju južno od Osnovne šole Prežihovega Voranca med obstoječimi garažnimi objekti in Centrom za socialno delo. Mladinski hotel je v neposredni bližini večine kulturnih objektov naselja Ravne na Koroškem; gradu Ravne, kjer je umeščena Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, spomeniško zaščitene grajskega parka in kompleksa Forma vive, v bližini Koroškega pokrajinskega muzeja, Muzeja Ravne, starega mestnega jedra in železarskega muzeja v »Stauhariji«. Obenem je v neposredni bližini velik športni park s pokritim in letnim kopališčem, atletskim stadionom, smučiščem in vrsto drugih športu namenjenih površin.

Gre za energetske varčen objekt, ki bo v celoti zgrajen iz lesa. Zasnovan je kot nizkoenergijska gradnja v skladu z naravnimi danostmi okolice, v skladu z bioklimatskimi danostmi in iz naravnih materialov. Glavni izvajalec del je IGEM, d. o. o. Leseni konstrukcijski del izvaja podjetje GLI, d. o. o., in je iz križno lepljenih lesenih elementov. Osnovna surovina je koroški les smreke, vgrajen v konstrukcijske elemente. *Hostel* Mladinskega centra je namenjen bivanju največ 48 gostov, obenem pa z večjimi skupnimi prostori omogoča organizacijo aktivnosti tako za goste kot zunanje obiskovalce.

Program *hostla* Mladinskega centra obsega pokrito vhodno teraso, preko katere vstopimo skozi vetrolov v skupni prostor *hostla*. V vetrolovu so predvideni klop in omarice za spravilo športne opreme gostov (smuči, smučarskih škornjev, pohodniške opreme, plezalne opreme ...). V skupnem prostoru se nahajajo informacijski pult s pisarno za osebje *hostla*, prostor za medmrežje in prostor za druženje gostov, kjer se bodo lahko prirejali različni dogodki, namenjeni tako gostom kot zunanjim obiskovalcem (potopisna predavanja, izobraževanje mladih ipd.). Skupni prostor se bo preko steklenih vrat neposredno odpiral na pokrito vhodno teraso.

Poleg skupnega prostora bo v stavbi tudi zajtrkovalnica s kuhinjo, ki jo bo možno organizirati kot samopostrežni bife, kot delilno kuhinjo ali kot odprto kuhinjo, namenjeno uporabi gostov. V pritličju bodo neposredno ob stopnišču v nadstropje še skupne sanitarije, manjša pralnica in prostor za instalacije. Skupna vrednost celotne investicije je skupaj z DDV ocenjena na okoli 900.000 EUR, od tega bo slaba polovica okoli 400.000 EUR financirana iz EU in državnih virov (Evropskega sklada za regionalni razvoj in državnega proračuna RS).

Informativni gozdarski storži v juniju 2011

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd.
 Zavod za gozdove Slovenije,
 OE Slovenj Gradec

Zakorakali smo v poletje, ki je najtoplejši letni čas v letu. Junij je prvi poletni mesec, ko pričenjamo razmišljati o zasluženem dopustovanju. Prijetnost dopusta pa je odvisna tudi od vremena. In kakšno je bilo vreme na Koroškem v letošnjemu juniju? Prevladovalo je bolj oblačno do delno oblačno, popolnoma jasnih dni skoraj ni bilo. Več je bilo pretežno in delno jasnih dni. Pravzaprav je bilo junijsko vreme zelo pestro, saj so se sonce in oblaki izmenjavali ponoči in podnevi. Zelo pogoste pa so bile nevihte, ki so bile lokalno razpršene, kratkotrajne in na srečo ne premočne. Dež je prevladoval čez ves dan in noč 4., 5., in 24. junija. Z 18. na 19. junij se je v višjih predelih ohladilo, tako da je vrh Pece pobelil sneg. Najnižje junijske dnevne temperature so bile v dolini (Šmartno pri Slovenj Gradcu) od 8 do 18 °C, najvišje dnevne pa od 12 do 29 °C (29. junij). V posameznih dnevih so bile ekstremne razlike med najnižjo in najvišjo dnevno temperaturo na Koroškem tudi 14 in več stopinj Celzija. V drugi polovici junija je bilo toplo tudi nad 1000 metri nadmorske višine. Na Rogli je bila 29. junija izmerjena najvišja dnevna temperatura 19 °C.

Kljub naraščajoči vročini v koroških gozdovih delo ni zamrlo. **Toplo vreme je vznemirilo tudi podlubnike, ki so v juniju postali aktivni še v višjih predelih. Pravočasno odkrivanje novih žarišč je dodatno zaposlilo revirne gozdarje in lastnike gozdov. Ureditev (posek,**

Impregniрана mreža na Riflovem vrhu je bila namenjena osam zapredkaricam

spravilo in ureditev sečišča) s podlubniki napadenih dreves mora biti izvedena 21 dni po odkritju in izdani odločbi za posek (velja za obdobje od 20. marca do 30. septembra). Revirni gozdar lahko določi tudi krajši rok glede na razvoj podlubnikov. Lastniki gozdov in izvajalci gozdarskih del, upoštevajte navodila za izvajanje preventivnega varstva gozdov, napravite, kakor vam svetujejo revirni gozdarji in drugi strokovnjaki javne gozdarske službe (ZGS). Počasno in nevestno ukrepanje lahko povzroči zelo veliko škodo v gozdu!

Koroški gozdarji ZGS in lastniki gozdov na Riflovem vrhu pri Prevaljah smo postali v letu 2009 zaradi preštevilnih os zapredkaric medijsko prepoznavni. V Sloveniji teh žuželk prejšnja leta nismo zasledili. Lani, predlani in letos smo izvedli ukrepe za obvladovanje zapredkaric in podlubnikov.

V juliju smo nadaljevali z intenzivnim opazovanjem poškodovanih smrek, na katerih so leta 2009 pagosenice os zapredkaric obžrle in z zapredki prepredle veje. **Tako kot lani so tudi letos ose zapredkarice zelo močno rojile**, v juniju bi morale pričeti z zrelostnim žrtjem. S pomočjo daljnogleda smo v juniju poskušali ugotoviti prisotnost pagosenic, a obžrtih poganjkov nismo opazili. Zapredke pričakujemo v mesecu juliju. Morda pa jih tudi ne bo. Zanimive so te žuželke, ki nas – še posebno pa prevaljske gozdarje – zelo aktivirajo. **V sodelovanju z gozdarskim oddelkom Biotehniške fakultete, Gozdarskim inštitutom Slovenije in službo za varstvo gozdov ZGS smo se že veliko naučili o tej vrsti žuželk, a jo bomo morali še bolj podrobno spoznati in intenzivno nadaljevati preventivno varstveno delo.**

Ose zapredkarice na lepljivih trakovih na Riflovem vrhu

Nadaljevanje na str. 4

V juniju so bili kmetje zaposleni tudi s košnjo trave in izvajanje gojitvenih del v zasebnih gozdovih je bilo zmanjšano. Bolj intenzivno bodo izvajali negovalna in druga gojitvena dela v jesenskih mesecih. **Pravočasna obžetev posajenih sadik je zelo koristna za njihovo nemoteno rast. Na pobočjih, kjer so sadike izpostavljene daljšim sončnim pripekam, je potrebno izvesti obžetev z zakasnitvijo. Zeliščni sloj varuje sadike pred izsušitvijo, po končanem sušnem obdobju pa je potrebno te sadike obvezno obžeti. Travo in drugo pritalno rastje žanjemo v obliki lijaka. V kolikor sadik ne obžanjemo, lahko suho poleglo rastje preraste sadiko. Tako sadiko sneg lahko potlači, pod suhim travnatim pokrovom pa so dani idealni pogoji za razvoj najrazličnejših gliv in plesni. Spomladi**

diagnostična in prognozična služba za varstvo gozdov).

Koroški gozdarji so sodelovali tudi pri organizaciji gozdarskega dne 10. junija 2011 v Mislinji. Prireditev je potekala v sklopu prireditev praznovanja občinskega praznika. Prižgali so oglarsko kopo, predstavili javnosti delo v gozdu, zelo zanimivo je bilo tekmovanje gozdnih delavcev v gozdarskih veščinah. **Ta tekma je bila tudi priprava za državno prvenstvo sekačev, ki bo 10. septembra 2011 v Slovenj Gradcu.**

Junjski informativni gozdarski storži so bolj kratki in gojitveno ter varstveno obarvani. To pa ne pomeni, da koroški gozdarji niso izvajali pomembnih del v gozdu in da so ustvarjali samo v pisarnah. Sodelavce načrtovalce ste lahko srečali v gozdovih Smrekovca in Olševe, kjer izvajajo popise

Kresničevje – znanilec poletja

naslednje leto je takšna sadika nevitarna ali pa mrtva.

V juniju so revirni gozdarji evidentirali tudi uspeh letošnje spomladanske sadnje. **Uspeh obnove gozdov je odvisen predvsem od kvalitete sadik, pravnega prevoza in takojšnje ter pravilne saditve sadik. Na dolžino presaditvenega šoka in nadaljnji razvoj sadike vplivajo tudi negativne vremenske razmere.** Uspeh letošnje sadnje v OE Slovenj Gradec je zelo dober. Smreka, bukev in gorski javor zelo dobro uspevajo. Po mesecu dni so pa so pričele hirati sadike jelke, ki so bile pravočasno in pravilno posajene na bogata in sveža tla. Suhe jelove sadike smo poslali v analizo službi za varstvo gozdov na Gozdarski inštitut Slovenije (Poročevalska,

gozdov za desetletni gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarske enote Črna-Smrekovec. Vodje krajevnih enot, njegovi namestniki in revirni gozdarji so bili aktivni pri označevanju drevja za posek, pri prevzemih sečenj, gojitvenih in varstvenih del, pregledu gozdnih prometnic in pri pripravi operativnih planov za njihovo vzdrževanje.

Gozdna učna pot Tičnica ni parkirni prostor

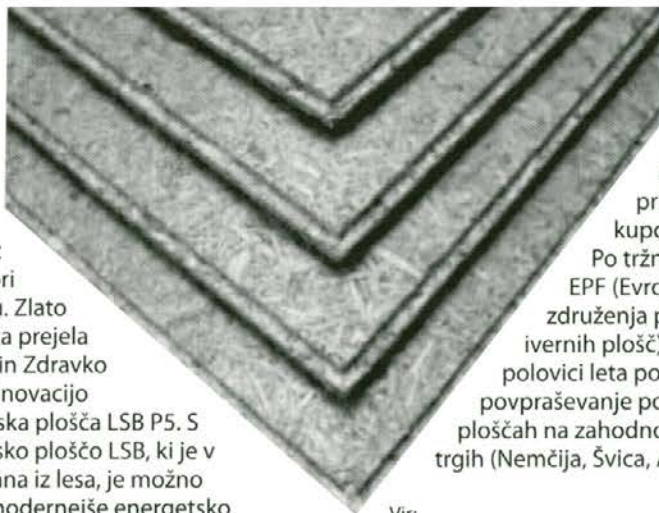

V Lesni povečujemo prodajo in proizvodnjo z razvojem in inovacijami

Lesna TIP Otiški Vrh, d. d., Šentjanž pri Dravogradu, je dobitnica zlatega priznanja GZS Območne zbornice Koroška za inovacijo, Konstrukcijska plošča LSB P5

GZS Območna zbornica Koroška je že osmič zapored podelila priznanja za

najboljše inovacije v regiji. Tudi letos so med dobitniki inovatorji iz podjetja Lesna TIP Otiški Vrh iz Šentjanža pri Dravogradu. Zlato priznanje sta prejela Andrej Lah in Zdravko Pijovnik za inovacijo Konstrukcijska plošča LSB P5. S konstrukcijsko ploščo LSB, ki je v celoti izdelana iz lesa, je možno graditi najmodernejše energetske varčne in pasivne hiše. Plošča v vseh pogledih in lastnostih nadomešča OSB plošče, ki se največ uporabljajo v

Vir: Lesar, interno glasilo Lesne TIP Otiški Vrh, d. d.

gradbeništvu.

V Lesni TIP smo tudi uspešno zaključili razvoj plošč za dvignjene pode (Raised access floors, Doppelböden). Dvignjeni podi so atraktivna in funkcionalna rešitev v prostorih, kjer je potrebna večja količina električne ali komunikacijske inštalacije, za distribucijo hladilnega zraka, hladilne vode itd. S skupnimi močmi, znanjem ter predvsem z veliko volje smo uspeli izpiliti postopek za izdelavo tega zelo zahtevnega gradbenega proizvoda. Lesna ima v svojem proizvodnem programu tipe B, K, S in G, ki so namenjeni za različne obremenitve.

S tem izdelkom Lesna samozavestno stopa tudi na zahtevne zahodne trge (Nemčija, Avstrija, Švica). Odzivi kupcev so pozitivni. Z novimi proizvodi in s povečano prodajno aktivnostjo na zahodnih trgih smo v mesecu maju proizvodnjo povečali za 34 % in prodajno realizacijo za 41 % ter tako zagotovili tekoče pozitivno

poslovanje. Podobno rast je pričakovati v naslednjih mesecih, saj smo uspeli pridobiti nove kupce na trgih EU. Po tržnih napovedih EPF (Evropskega združenja proizvajalcev ivernih plošč) se bo v drugi polovici leta povečalo povpraševanje po ivernih ploščah na zahodnoevropskih trgih (Nemčija, Švica, Avstrija ...).

Podpis pogodbe o komercialnem sodelovanju med Jelovico in Lesno

30. 6. 2011 je bila na sedežu družbe Jelovica, d. d., v Šenčurju podpisana pogodba o komercialnem sodelovanju med Jelovico, d. d., in Lesno TIP, d. d. Obe podjetji imata dolgoletno tradicijo obdelave in predelave lesa v izdelke z visoko dodano vrednostjo, priznani blagovni znamki, ki sta sinonim za kvaliteto, ter ljudi, ki verjamejo v smiselnost predelave lesa in ustvarjanja dodane vrednosti doma. Sinergije med podjetjema so zelo številne: od uporabe žaganega lesa,

ivernih plošč do vratnih kril v končnih izdelkih. Navedeno povezovanje ima zelo velik pomen za celotno slovensko lesno predelovalno industrijo, ki v zadnjih letih nezadržno peša in lahko pomeni nastajanje podjetja, ki lahko na skupnem nivoju ustvari 100 milijonov EUR letne realizacije, ohrani tako zelo potrebna delovna mesta ter, kar je najpomembnejše, prepreči izvoz našega naravnega bogastva, nepredelanega lesa, v tujino.

Upamo lahko, da je to le eden izmed korakov v ponovnem zagonu in v povezovanju slovenske lesnopredelovalne industrije.

Daniilo Anton Ranc,
direktor

Maline

Martina Cigler

Foto: Vid Levč

Med sladke gozdne sadeže zagotovo spadajo tudi maline. Že so začele zoreti v hribih in veselje ljubiteljev teh slastnih darov narave je tu. Kot otok se spomnim veselih izletov na Pohorje, kjer je bilo malin v izobilju, toda množično nabiranje jih je skoraj uničilo in zdaj jih tam ni več toliko. Maline spadajo v družino rožnic, doma so v gričevnatih evropskih in azijskih pokrajinah, najbolje pa uspevajo v hladnejših vlažnih predelih. Najdemo jih celo na Aljaski (aljaške maline so menda po okusu najboljše, kar jih je). Maline močno dišijo in imajo poln sladek okus in mnogi jih imajo rajši kot jagode.

Ljudje so že v prazgodovini jedli divje maline, gojiti pa so jih pričeli v srednjem veku. So dragocen vir vitamina C, kalija, niacina, riboflavina in vlaknin. 100 gramov malin dá le 25 kilokalorij. Malinov sok je zdravilen za srce, čaj iz listov pa je zdravilen še za marsikaj drugega.

Zrele maline so enakomerno žive barve, pojejo pa jih, če je možno, že isti dan, ko jih naberejo ali kupimo. Dobro se dajo tudi ohraniti z zamrzovanjem. Jemo jih zaradi enkratnega okusa kar same s smetano in sladkorjem, iz njih napravimo mlečne šejke ali frapeje. Zelo dobra sta tudi malinin sladoled in šerbet, iz rdečih sadežev pa lahko napravimo tudi sadne solate v kombinaciji z drugim sadjem. Iz njih stiskamo znameniti malinovec, so zelo okusne v nadevih za pite in kot namaz za rulade ali krašenje sadnih tort. Sama iz njih delam marmelado, ki mi zlasti pozimi pričara pridih poletja, izdelujem pa tudi liker. Najboljše pa so kar same brez vseh dodatkov.

Okus gojenih malin se ne da primerjati z divjimi, a so tudi plodovi gojenih prav tako uporabni, zlasti ker jih je v naravi že zelo malo.

Vir: Enciklopedija sadja

Vroči poletni dnevi

Janez Bauer

Julija se prične tisto pravo poletje. Temperature se dvignejo čez trideset stopinj pa tudi dnevi so najdaljši. Sonce in lepo vreme nas vabita v naravo na potep. Tudi naše čebelice se od jutra do mraka potepajo s cveta na cvet in nabirajo medicino.

Po kresu oziroma junijski najkrajši noči se

prične dan skrajševati. To je znak, da smo stopili v drugo polovico leta in počasi se bo potrebno pripraviti na zimo. Naše čebelice so enakega mnenja. Celo pomlad so nabirale med, zato da ga bo dovolj za jesen

in zimo, ko je narava bolj skopa z medicino. Panji so polni medu. Čebelarji jim ga pridno odvezemamo, saj je sladek in dober. Normalno je, da nam tega čebele ne dovolijo. Le kdo bi dovolil, da mu shrambo, hladilnik in zamrzovalnik vsake toliko časa izpraznijo in pustijo prazne?! Da se takoj ko jih napolnimo, slika ponovi in je zopet vse prazno? Tako nekako se počutijo tudi naše čebelice in zato svoje zaloge branijo in roparja opikajo. Čebelarsko delo je zato včasih še kar boleče. S skrbnim in ljubečim pristopom do čebel pa se da število teh, ne preveč prijetnih pikov precej zmanjšati. S čebelami mora biti čebelar prijazen, mora jih božati, se z njimi pogovarjati in z njimi umno gospodariti. Potem ga bodo čebele sprejele za svojega gospodarja, ga spoštovale in ne bodo preveč hude, ko jim bo odvezel nekaj sladkega medu. Pameten čebelar jim bo v panju vedno pustil vsaj pet kilogramov medu, da ne bi bile lačne. Kadar prideš k čebelam, se ti ne sme muditi. Prav tako moraš vedeti, kaj boš v panju ali čebelnjaku počel. Vsako nerodnost in razburjenost bo čebelar plačal z veliko čebeljimi piki. Čebele čutijo človeka, čutijo njegovo razpoloženje in skrb. Ob piku čebele se ne smemo razburiti, saj bo to za posledico prineslo še več pikov. Ob tako razjarjeni čebelji družini pa se ne da nič pametnega narediti. Panj lahko samo zapremo in se čim prej umaknemo. Zaradi tega res ne more biti vsak dober čebelar. Pa tudi vsak kilogram medu je trdo prislužen, če ne drugače, vsaj s kakim čebeljim pikom in zato je vreden svoje cene. Za en kilogram medu mora čebela 1860-krat iz panja in se vrniti vanj s polnim želodčkom. Tega v svojem kratkem življenju ne zmore, zato se morajo za kilogram medu truditi najmanj tri čebele skozi celo svoje življenje. In če ta med čebelar prodaja pod dogovorjeno ceno, s tem samo razvrednoti skrb in delo svojih čebelic.

In kaj bomo počeli v teh poletnih mesecih? Medenih paš je konec, zamedil lahko samo še jelka v višjih gozdovih. Med iztočimo iz panjev in poskrbimo, da ga v plodišču ostane še vsaj pet kilogramov. Poleti v vročini ne medi nobena rastlina več, zato moramo včasih čebele tudi malo dokrmiti, da matica ne preneha z zaleganjem. Poskrbimo pa, da bodo imele čebele kje blizu vedno na voljo dotok sveže vode. V avgustu pa le temeljito nakrmimo čebeljo družino. Sedaj je pravi čas, da jim vrnemo vse tisto, kar smo jim med letom pobrali. Dokrmiti moramo vsaj 12–15 kilogramov sladkorja v AŽ panju in vsaj 20 kilogramov sladkorja v LR panju. Tako bomo čebelice pripravili za zimo, na katero moramo misliti že sedaj. Pravimo, da se avgusta prične novo čebelarsko leto.

Na Koroškem se še vedno premalo ljudi odloča za cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Koroška sodi med najbolj ogrožena področja s klopnim meningoencefalitisom (KME), kljub temu pa se za cepljenje še vedno odloča premalo ljudi. Po podatkih Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne za klopni meningoencefalitisom na Koroškem zboli povprečno 20 oseb na leto (pojavnost znaša kar 26,1 na 100.000 prebivalcev). Bolezni so še posebej izpostavljeni tisti, ki se veliko časa zadržujejo v naravi, posamezniki pa se največkrat okužijo med nabiranjem gozdnih sadežev. Žal pa je zaradi trenutne gospodarske situacije cepljenje za mnogo prebivalcev Koroške nedostopno.

Klopni meningoencefalitis je resno obolenje možganskih ovojnic in možganov, ki pusti dolgotrajne nevrološke posledice pri 35 do 58 odstotkih bolnikov. Bolezen spremlja hud glavobol, slabost, omotičnost, bruhanje, otrdelost tilnika, lahko tudi motnje zavesti ter ohromitve mišic nog, rok in dihal. Bolezen v enem odstotku primerov lahko vodi celo v smrt. Zdravljenje klopnega meningoencefalitisa je simptomatsko, pri čemer se lahko zgolj lajšajo simptomi bolezni, saj specifičnega zdravila ni, v večini primerov pa bolezen zahteva dolgotrajno bolnišnično oskrbo.

Z boleznijo se je soočil tudi župan občine Ravne na Koroškem mag. Tomaž Rožen, ki prebivalce Koroške poziva k pravočasni zaščiti: "Pred leti sem tudi sam zbolel za klopni meningoencefalitisom in vem, da je zdravljenje dolgotrajno in naporno. Glede na to, da smo na Koroškem še posebej izpostavljeni nevarnosti okužbe, pozivam prebivalce, da se primerno zaščitijo, preden se odpravijo v naravo, tudi s cepljenjem. Seveda pa ne smemo pozabiti na najmlajše, ki bodo v poletnih mesecih veliko časa preživali na prostem."

Tveganju obolenosti za klopni meningoencefalitisom so izpostavljeni ljudje vseh starosti. Na Koroškem je v zadnjih petih letih zbolelo povprečno 20 oseb na leto. Leta 2007 je bilo prijavljenih 13 primerov obolenih, 29 v letu 2008, 19 v letu 2009 in 9 v letu 2010. Kljub temu pa se za cepljenje na Koroškem še vedno odloča

premalo ljudi. Na Zavodu za zdravstveno varstvo Ravne ocenjujejo, da je na Koroškem precepljenih zgolj 10 odstotkov prebivalcev, letno pa se v ambulanti zavoda opravi cepljenje s približno 3.000 odmerki. V Avstriji, ki ima podobno endemično sliko kot Slovenija, je precepljenost približno 90-odstotna.

Bolezni so izpostavljeni predvsem tisti, ki se veliko časa zadržujejo v naravi oziroma na prostem. Po podatkih Inštituta za varovanje zdravja se je v Sloveniji leta 2009 največ ljudi, kar 33 odstotkov, s klopnim meningoencefalitisom okužilo med nabiranjem gozdnih sadežev, 30 odstotkov se jih je okužilo med rekreacijo, 21 odstotkov pa med kmetovanjem.

Evgen Janet, direktor Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne, opozarja: "Klopni meningoencefalitis je nevarna bolezen, ki lahko pusti resne posledice, pa vendar se je ljudje še vedno premalo zavedajo. Na Koroškem se še vedno premalo ljudi odloča za cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu, kljub temu

da sodi med najbolj ogrožena področja. Koroška pa je tudi ena izmed pokrajin, ki jo je gospodarska kriza najbolj prizadela. Zato je na žalost cepljenje za marsikatero posameznika postalo nedostopno! Na Zavodu za zdravstveno varstvo Ravne si v sodelovanju z drugimi organizacijami in donatorji prizadevamo za izvajanje akcij, ki bi omogočale cepljenje otrok iz socialno ogroženih družin. Tudi najmlajši so namreč izpostavljeni bolezni, cepljenje pa je edina zares učinkovita zaščita!"

Na Zavodu za zdravstveno varstvo Ravne cepljenje, ki predstavlja najbolj učinkovito zaščito, priporočajo vsem, ki živijo na ogroženih območjih, opravljajo delo v naravi oziroma se veliko gibajo na prostem.

Za osnovno cepljenje so potrebni trije odmerki cepiva. Interval med prvim in drugim odmerkom je 1 do 3 mesece. Tretji odmerek sledi čez 5 do 12 mesecev po drugem odmerku. Za trajno zaščito posamezniki prejmejo tudi požitivne odmerke, prvega čez 3 leta, nadaljnje pa vsakih 5 let. Cepijo se lahko vsi, tudi otroci, starejši od enega leta.

V ambulanti Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne so, z namenom preprečevanja obolenja najmlajših, v aprilu z donacijskimi odmerki izvedli cepljenje 500 otrok. Cepljenje je bilo namenjeno otrokom, starim od enega do 16 let, izvedba projekta pa je potekala ob podpori koroških šol, vrtcev in centrov za socialno delo.

Dodatne informacije:
Metka Horvat, dr. med., spec.
metka.horvat@zzv-ravne.si,
02 8705 606

Neda Hudopisk, dr. med., spec.
neda.hudopisk@zzv-ravne.si,
02 8705 617

Alergija na pike žuželk pri hišnih ljubljenskih

Martina Sušec Valentar,
dr. vet. med., VP Slovenj Gradec

Foto: Vid Levč

V poletnih mesecih s prihodom toplih in sončnih dni, polnih omamno dišečega cvetja in pozneje sadja, se prikažejo tudi pridne čebele in poleg njih še ose, sršeni, čmrlji.

Poletje je čas piknikov in sprehodov v naravi, za naše štirinožne prijatelje pa se včasih srečanje z žuželkami ne konča dobro.

Kaj je alergija po piku žuželke?

Alergija po piku žuželke je imunsko dogajanje, ki je posledica reakcije med strupom žuželke in proti strupu usmerjenimi specifičnimi protitelesi. Pri prvem piku določene žuželke alergija ni možna. Dovzetni posamezniki se takrat senzibilizirajo, tvorijo se specifična protitelesa, ki se vežejo na posebne celice imunskega sistema (mastocite). Ob naslednjem piku se strup veže na protitelesa, kar ima za posledico sproščanje mediatorjev iz mastocitov. Mediatorji delujejo na gladko mišičje v žilah, bronhijih, prebavilih ter povzročajo

simptome alergijske (preobčutljivostne) reakcije.

Katere žuželke povzročajo alergijo?

V našem okolju povzročajo alergijo strupi kožekrilcev, med katere uvrščamo čebele, čmrlje, ose in sršene. Alergije za strupe ostalih žuželk (npr. obadov) so izjemno redke. Čebele in čmrlji imajo podoben strup, med sabo podobna sta tudi strupa ose in sršena. Samo čebela pusti želo na mestu pika. Piki os in sršenov so pogostejši poleti in jeseni, piki čebel so možni skozi vse leto, celo v toplejših zimskih dneh.

Kakšni so alergijski pojavi po piku žuželke?

Alergijski pojavi so lahko lokalni ali sistemski. Pri lokalni preobčutljivostni reakciji nastane na mestu pika večja srbeča, boleča oteklina, ki lahko vztraja tudi več dni. Koža na prizadetem predelu je običajno pordela. Žival si mesto liže oziroma grize. Sistemske preobčutljivostne reakcije razdelimo v lahke in težke. Za lahko sistemsko preobčutljivostno reakcijo je značilna prizadetost kože in podkožja. Pojavi se srbenje, rdečina, koprivnica in oteklina na od pika oddaljenem mestu (npr. na ustnici, vekli, ušesu). Pri težki sistemski preobčutljivostni reakciji so prizadeta dihala in obtočila. Težke sistemske preobčutljivostne reakcije so življenjsko nevarne. Alergijski pojavi se praviloma razvijejo zelo hitro po piku, v nekaj minutah do do ure. Sistemska in

nevarna je alergijska reakcija takrat, ko se po piku simptomi pojavijo po celem telesu. Nevarna je težka sistemska preobčutljivostna reakcija, pri kateri so prizadeta dihala in obtočila.

Kako lahko sami ravnamo v primeru pika?

Če gre za pik čebele, najprej odstranimo želo, če je še vidno. Na mesto pika damo mrzel obkladek in preverimo znake šoka (anafilaktični šok je življenjsko ogrožajoča alergijska reakcija, ki jo povzroči stik organizma z alergenom; pojavijo se slabost, bruhanje, težko dihanje, driska), če je možno, žival čim prej odpeljemo do veterinarja. Zdravila izbora so ustrezni antihistaminiki in glukokortikoidi.

Vir: www.klinika-golnik.si

Priveditve ob prazniku Občine Mislinja

Marijan Križaj

V prazničnih junijskih dneh so se priveditve v mislinjski občini kar vrstile. Z dopoldansko otvoritvijo obnovljene grobnice in spomenika borcem 14. in 17. divizije na Kozjaku so se 18. junija svečanosti začele.

Ko so se govorniki ozirali na pisano množico, zbrano ob obeležju Sove, in je beseda res lahko stekla ...

Združeni borci za vrednote NOB Mislinje in Doliča sta poskrbeli za program in druženje, saj se je ob obeležju zbralo skoraj tristo obiskovalcev. Slavnostni govornik župan MO Slovenj Gradec in poslanec državnega zbora Matjaž Zanoškar je zbrane borci, pohodnike, mlade iz Mislinjske doline ter druge goste popeljal v čase najtežjih bojev na Kozjaku in v Doliču. Franc Šilak, župan Občine Mislinja, pa se je ob prisrčnem pozdravu zahvalil še vsem, ki so s prostovoljnimi delom poskrbeli, da je lahko občina ponosna ne le na ta obnovljeni spomenik, temveč na urejenost ter vzdrževanje vseh ostalih.

Za promocijo občine so v popoldnevu poskrbeli še tekači in tekačice, ki so se udeležili jubilejnega 30. gozdnega teka in IX. memoriala Jožeta Tisnikarja. Ob športnikih, ki so se pomerili v malem maratonu in v teku na deset kilometrov, so bili organizatorji, člani SK Smuk Mislinja, ponosni tudi na to, da se je na startu zbralo lepo število mladih tekačev.

Nedeljsko popoldne so po deževnem dopoldnevu v Završah, ob krajevnem prazniku tega privlačnega zaselka mislinjske občine, olepšali mladi mojstri diatonične harmonike in pevka. Zbrani na 3. srečanju harmonikarjev so ogreli obiskovalce, da pa so te zasrbele še pete, je najprej poskrbel folklorna skupina Valdek iz Završ, za njimi pa je za polno plesišče in dobro voljo do jutranjih ur skrbel ansambel Bratov Aubrecht.

V torek, 21. junija, so prizadevne vzgojiteljice vrtca Mislinja poskrbele za najmlajše. Otroški živ žav z delavnicami je

vedno dobro obiskan, Knjižnica Mislinja pa je bila istega dne organizator prikupnega srečanja z Adijem Smolarjem, ki je predstavil svojo knjigo Jezikovni kotliček.

V sredo sta za proslavo ob dnevu državnosti poskrbeli OŠ Mislinja in Glasbena šola Slovenj Gradec, po njej pa je domačine in goste v dvorano Lopan privabilo še odprtje razstave ob 20. obletnici osamosvojitve.

V četrtek so se pod šotorom srečali člani Društva upokojencev, ki je ob 35. obletnici delovanja pripravilo tudi proslavo. Pod šotorom in na šolskem igrišču so se slavja nadaljevala še v petek. Srečanje Društva invalidov Mislinja s prijateljskimi društvi je poskrbelo za dobro voljo, ob 17. uri pa se je pričelo tekmovanje gozdnih delavcev sekačev in lastnikov gozdov v gozdarskih veščinah. Pred prižigom kope je po simboličnem dvigu zastave o občinskem praznovanju spregovoril župan Franc Šilak. Izrazil je hvaležnost GG Slovenj Gradec in

Zavodu za gozdove, ki vselej vgradi svoj kamenček v mozaik občinskih priveditev. Direktor GG Slovenj Gradec Silvo Pritrznik in vodja tukajšnje enote Zavoda za gozdove Mirko Cehner sta pohvalila vzorno sodelovanje občine pri bdenju nad varstvom gozdov. Spoštovani gost, Jože Sterle, direktor Združenja za gozdarstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije, pa je vtisnil svoj pečat aktivnostim ob letošnjem mednarodnem letu gozdov. Skupaj z domačim županom sta ob zvokih Babnikove godbe prižgala kopo, kar simbolično oznanja dogodke ob mislinjskem občinskem prazniku.

S svečano sejo občinskega sveta Mislinja so se v sobotnem dopoldnevu pričeli dogodki tega dne. Ob harmoničnem programu je župan Franc Šilak podelil občinska priznanja najboljšim posameznikom in društvom, ni pa pozabil na osnovnošolce odličnjake, na mlade doktorje znanosti in na športnike. Najvišje občinsko priznanje, naziv častni občan Občine Mislinja, je bilo posmrtno podeljeno Mirku Grešovniku, prvemu županu naše občine. Da si ga je učitelj, ravnatelj, sekretar SZDL, predsednik komiteja združne dejavnosti in prvi župan resnično zaslužil, najzgovorneje pove podatek, da ga je zanj predlagal njegov protikandidat ob prvih volitvah, Mirko Tovšak. Srebrni grb Občine Mislinja je ob 35-letnici delovanja prejelo Društvo upokojencev Mislinja, bronasti grb pa za pridih sodobnosti, ki ga je vpeljala v domačo tradicionalno gostilno ter široko aktivnost, Marjana Repolusk. Priznanji za športnika leta 2010 sta prejela Ženski odbojarski klub Mislinja in mladi smučarski skakalec Tomaž Mlinšek, priznanje župana pa je ob 10. obletnici delovanja prejela FS Majsterski. Z gosti iz Središča je župan po seji pohitel na srečanje pri spominskem obeležju Sova,

Ob podelitvi posmrtnega priznanja Mirku Grešovniku so se ob stisku rok ženi Miri, hčerki Nataši in sinu Mirku orosile tudi oči župana Franca Šilaka

partizanski tehniki 14. divizije v Mislinjskem jarku. Tja so že prej pohiteli kolesarji, čakale pa so ga koroške Kresničke, pohodniki, borci in prava četa partizanov iz Tržišča pri Sevnici. Zmogel jih je očarati s prijetno dobrodošlico in ponosno pripovedjo, kako so v teh krajih vselej živeli ljudje, ki imajo radi svojo zemljo in slovensko besedo. V letih vojne so skrbeli za varnost borcev, zato je tehnika lahko delovala do osvoboditve. Po podelitvi zlate plakete, ki

jo je Jože Vrabič, predsednik območnega združenja borcev za vrednote NOB Slovenj Gradec izročil Andreju Borovniku, predsedniku ZB mislinjske občine, najzaslužnejšemu za postavitev spomenika, je sledilo druženje. Obokusnem bograču in kozarčku pijače so trenutki veselja prehitro minili. Župan je moral s svetniki in gosti še na tradicionalni nogometni turnir. Njegovi svetniki so gostoljubno brcali žogo in se za ekipama vojske in policije znašli na tretjem

mestu. A dogodkov tega dne ni zmanjkalo niti po odhodu gostov iz pobratene občine. Potekalo je namreč še gasilsko tekmovanje za pokal Občine Mislinja, zatem pa še zabavni večer z ansamblom Vrč.

V nedeljo so se s srečanjem Konjeniškega jahalnega društva Mislinja z jezdecami drugih društev in predstavitvijo filma Naš Ruda prireditve ob letošnjem občinskem prazniku iztekale.

Zasaditev lipe pred Domom starostnikov Slovenj Gradec

Nataša Konečnik Vidmar

4. julija so pred Domom starostnikov v Slovenj Gradcu kot simbol prijateljstva, miru in sloge zasadili lipo. Vreme je bilo sončno, zato se je dogodka udeležila večina zaposlenih in oskrbovancev, ki so ob sajenju zapeli nekaj koroških.

Izlet v neznano in piknik

Nataša Konečnik Vidmar

V Domu starostnikov v Slovenj Gradcu tudi v poletnih dneh pripravljajo vrsto zanimivih aktivnosti. V torek, 14. junija, so organizirali izlet v neznano, kamor so bili povabljeni pevski zbor stanovalcev in prostovoljci. Namen izleta je bila zahvala pevskega zboru za številne nastope in vztrajanje na pevskih vajah. Kot je povedala vodja enote doma, Marjana Kamnik, udeleženci izleta vse do konca niso vedeli, da si bodo ogledali dvorec Bukovje pri Dravogradu.

Do dvorca Bukovje smo se udeleženci izleta popeljali z manjšim avtobusom. Prijazno nas je sprejel Jože Kramer s šampanjcem, tako kot se na dvoru spodobi, in nam razkazal mogočen dvorec Bukovje. Dvorec je bil zgrajen na začetku 18. stoletja, verjetno okoli leta 1710. Zadnji lastniki so bili baroni Komitterji, ki so ga leta 1926 prodali. Lastnik dvorca je sedaj občina

Dravograd. Leta 1989 je bil dvorec v celoti prenovljen. V njem se odvijajo različne aktivnosti: muzejske, kulturne in šolske dejavnosti. Stanovalka doma, gospa Marija Kraker, je v prelepi prireditveni dvorani zaigrala tudi na klavir, udeleženci pa smo zapeli nekaj koroških pesmi in vzdušje je bilo zelo veličastno. Na koncu smo se sprehodili še po čudovitem parku in se polni lepih vtisov odpeljali nazaj proti Slovenj Gradcu.

V sredo, 15. junija, so stanovalcem "piknik kosilo" postregli v parku. Vreme je bilo lepo in sončno in piknika se je udeležila večina stanovalcev doma, prišlo pa tudi nekaj prostovoljcev. Zbrane je z igranjem na harmoniko in ubranim petjem zabaval gospod Franc Mešl z Dobrne. Letos, v lepih dneh, bodo večkrat zunaj postregli obroke.

Kosilo v parku pred slovenjgraškim domom

Ivčev memorial

Toni Štrigl

Foto: Srečko Grobelnik

V nedeljo, 3. julija 2011, smo se sorodniki in prijatelji pokojnega Iva Štrigla zbrali na

Lešah pri spomeniku NOB, da se s pohodom in prijetnim druženjem poklonimo njegovemu življenju. Lani je ravno na ta dan padel s konja in umrl. Rad je imel naravo, zato smo se tudi mi odpravili po prelepi koroški naravi. Najprej smo se v strnjeni koloni z avtomobili odpeljali čez Leše do kmetije Krajnc. Nato nas je lepa gozdna pot, polna prelepih gorskih rastlin, navdihovala in polnila našo dušo. Ob smeihu in prijetnem klepetu je kar hitro minila skoraj ura hoda in že smo prišli na lovsko kočo Dukles nad Žerjavom. Na koči nas je pričakal dežurni član lovske družine Rajko ter nam postregel s pijačo in domačimi klobasami, ki jih je skuhal za nas. Ob klepetu in smeihu je čas hitro bežal, zato smo naredili še nekaj fotografij za spomin in se odpravili nazaj proti avtomobilom. Dan smo zaključili veseli, saj je bilo vreme pravnje za pohod, razgled na Kamniško-Savinjske Alpe pa prečudovit. Ob slovesu smo se dogovorili, da se drugo leto prvo nedeljo v juniju zopet dobimo in lvu v spomin opravimo še en pohod po prelepi Koroški.

Nov zvon

Leopard Korat

Konec meseca junija smo se na Razborju veselili ob lepem dogodku. "Domov" smo pripeljali nov zvon, ulit v Žalcu. Težak je 738 kilogramov in bo posvečen blaženemu Antonu Martinu Slomšku. Med potjo smo se ustavili v Velunji, v Šmartnem in v Podgorju. Povsod je bil lep sprejem in domačije ob poti na Razbor so zvon z veseljem pozdravljale. Bolj ko smo bili blizu župnijski cerkvi sv. Danijela na Razborju, večje je bilo veselje. Pridružila sta se nam

dva mlada domačina in zaigrala na harmoniko. Tudi zapeli smo. Zvon smo s pomočjo močnih možakarjev postavili v cerkev pred glavni oltar. Tu sedaj čaka, da ga bomo 24. julija blagoslovili in obesili na mesto, kamor sodi: v zvonik cerkve, kjer bo delal družbo še dvema. Do takrat je potrebno narediti novo elektrifikacijo in druga dela. Tako bodo odslej prebivalcem Razborja tako ob veselih kot ob žalostnih trenutkih prepevali kar trije zvonovi. Vabili bodo ob praznikih in oznanjali, da človek ne živi samo od kruha, živi tudi od Božje ljubezni in človeške dobrote. Naj zvonovi oznanjajo našim poznim rodovom, da so tod živeli dobri ljudje.

Nov zvon v cerkvi sv. Danijela na Razborju

Po romarski poti na Goro

Leopard Korat

Na vrhu Uršlje gore

Po dveh letih premora, ker je bilo slabo vreme, smo letos spet poromali na Uršljo goro. Začeli smo pri Breznikovi kapeli sredi podgorskega polja in mimo Klinčmana in Klančnika prišli do cerkvice Sv. Duha. Nadaljevali smo čez Čerčejev vrh, mimo Vernerce in do vrha Gore. Čez trideset župljanov Podgorja je sodelovalo pri sveti maši. Po maši smo se okrepcali, se pogovorili in naredili spominsko fotografijo. Obljubili smo si, da bomo še šli po tej stari romarski poti. S postanki, malicami in klepetom smo od Podgorja do vrha Gore potrebovali pet ur. Napor je bil poplačan z lepim vremenom, prijateljskim druženjem in notranjim zadovoljstvom, saj "kjer je volja, je tudi pot" (N. Zaplotnik). Nekdo pa je temu dodal: "Kjer je pot, je tudi cilj!" Po uspešno doseženem cilju smo se podali v dolino, ki pa se je že pripravljala na nočno deževje. Pot je bila končana in cilj dosežen. Še bomo šli na Goro.

Lepa nedelja svetega Urha

Leopard Korat

Letos je lepa nedelja sv. Urha upravičila svoje ime. Ni bilo jasno in tudi hladno jutro se je pričelo, za procesijo po cestah Podgorja, med travniki in njivami pa je bilo kar prijetno. Po maši v čast farnemu zavetniku sv. Urhu smo imeli prijetno srečanje pred cerkvijo. Med nami so bili tudi trije Urhi, ki nosijo njegovo ime. Ob dobrih poticah, keksih in pecivu, obloženih kruhkih – delo pridnih gospodinj v našem kraju – je bilo prijetno pokramljati. Zapeli so tudi harmonika, kitara in bobni. Vsi prisotni smo bili mnenja, da je bilo zares lepo. Lep je farni praznik, lep je zaradi dobrih ljudi, ki se še zavedajo, da človek ne živi samo od kruha. Sreča pa je prav v tem, da se človek srečuje kot vernik najprej z Bogom, s sočlovekom in s samim seboj. Sreča je v srečanju. Vsega tega je bilo ob letošnji lepi nedelji v Podgorju dovolj. Takih muzikantov, ki so bili med nami, danes "ne delajo več". Nasvidenje na lepi nedelji drugo leto!

Lepa nedelja v Podgorju; na bobnih 86-letni Anton Krenker

Priznanje za vrhunsko nadgradnjo harmonike

Slovinci v vrhu razvoja glasbene elektronike v Evropi

Zlatka Lampret

Darko Obretan iz podjetja Apolon je prejel bronasto nagrado za inovacije Štajerske gospodarske zbornice za zvočni modul Apolon Sound QX1, ki je postavil nove standarde na področju procesiranja zvoka.

Skupaj z vmesnikom Apolon MIDI in zvočnikom omogoča, da harmonikar hkrati igra zvoke celotnega ansambla. Tehnologija nove generacije omogoča, da je zvok naraven, identičen pravemu instrumentu, medtem ko so zvoki elektronskih klaviatur prepoznavno umetno sintetizirani. Apolon je en izmed le dveh evropskih proizvajalcev glasbene elektronike, ki ima lasten procesor zvoka. Ta se v prihodnje lahko uporabi v tudi drugih izdelkih. Model Apolon Sound QX1 pa je

prilagojen narodno-zabavni glasbi in na njem najdemo zvoke instrumentov, ki so jih uporabljali najbolj znani slovenski ansambli. Kot tak služi tudi kot promocija slovenske glasbe.

V Sloveniji je prodaja stekla to pomlad in izdelek je požel odlični sprejem. Za konec poletja je predviden vstop na nemški, avstrijski in švicarski trg, kjer je Apolon z drugimi izdelki že prisoten. Na vprašanje, kako to, da mu je uspel tak tehnološki preboj, Darko Obretan odgovarja: "Nisem le diplomirani elektronik, sem tudi glasbenik. Dobro poznavanje obeh področij je bilo odločilno. Za razliko od velikih

proizvajalcev, ki imajo za cilj prodajne rezultate, sem hotel ustvariti izdelek, ki bo po glasbeni in tehnološki plati nad vso konkurenco in bo zadovoljil potrebe glasbenikov, ki iščejo vrhunski zvok." Priznava, da je gospodarska kriza vplivala na poslovanje. "Seveda je razvoj tekel nekoliko počasneje, pri prodaji pa se kaže mešan vpliv. Po eni strani imajo glasbeniki manj denarja, po drugi strani pa si za poroke in zabave manj ljudi lahko privoščijo celoten ansambel in prav harmonikarji, ki zaigrajo kot cel ansambel, so zelo iskani. Preseneča nas, da je med kupci tudi veliko takih, ki se z igranjem ukvarjajo povsem

ljubiteljsko. Te je prepričal prav neverjeten zvok." Za prihodnost Apolon načrtuje širitev palete izdelkov, kar bo omogočil prav lastni procesor zvoka, čim bolj namreč želi izkoristiti prednost, ki jo trenutno ima pred svojo konkurenco.

Zaživelo je Konjeniško jahalno društvo Mislinja

Marijan Križaj

Ob različnih prireditvah v mislinjskih zaselkih so občane vedno presenečali konjeniki Cross country kluba z Legna in koroške Kresničke. Priljubljena zdravnica Leonarda Pirmanšek je s svojo ljubeznijo do plemenitih štirinožcev in jahanja po naših hribih že nekaj let navduševala staro in mlado, še sama pa je bila začudena, ko so se dober mesec pred letošnjim občinskim praznikom pri njej oglasili pobudniki ustanovitve jahalnega društva. Seveda jim je obljubila pomoč in ker jim je rad prisluhnil tudi župan, je bilo rojstvo novega društva pred vrati.

Župnik, župan s soprogo in predsednik KJD Vid Gostenčnik so sedli v kočijo

Idiličen prostor za sedež Konjeniškega jahalnega društva

Vid Gostenčnik, ki so mu zaupali predsedniško funkcijo, je imel kar precej dela. Priprave so bile uspešne in v popoldnevu zadnje junijske nedelje se je na župnijskem travniku zbralo preko štirideset konjenikov in tudi štiri kočije. Krst Konjeniškega jahalnega društva Mislinja je bil ob prisotnosti jahačev Pohorske konjenice, Cross country kluba, konjenikov s Kozjaka in Jahalnega društva Skomarje res veličasten. Po uvodnem pozdravu predsednika društva Vida Gostenčnika so zbrani ljubitelji plemenitih živali prisluhnili besedam Franca Šilaka, župana občine slavljenke. Bogat oris povezanosti med konjem in človekom je očaral celo Mira Pukla, častnega stotnika vseh slovenskih konjenic. Po njegovem pozdravu je za varnost konjev in jahačev ter prelepega društvenega prostora z blagoslovom poskrbel Tine Tajnik, duhovnik mislinjske fare. Nato so se jezdec zavihteli v sedla, župan in župnik pa sta sedla v kočijo, v

kateri je baje nekoč sedela sama angleška kraljica. S krogom otvoritvene ježe je sprevod krenil po mislinjskih cestah. Ob vrnitvi je bilo treba zbrane duše blagosloviti še s kozarčkom pijače in poskrbeti za prigrizek. Druženje in klepet sta nekatere udeležence krsta domačega jahalnega društva zadržala vse tja do večernih ur.

Maruša Mavc, tajnica KJD Mislinja: "Sedež društva, ki ga je ustanovilo devet entuziastov (članov je zdaj že šestnajst), je pod OŠ Mislinja na prijazni lokaciji ob reki. V prihodnosti se bo odvijalo več srečanj konjenikov v Mislinji, prav tako pa se bomo srečevali z drugimi konjeniki po Sloveniji. Prirejali bomo razne viteške oz. spretnostne igre, v načrtu pa imamo tudi šolo jahanja, ureditev prostora za piknik in druženje s konji (jahanje, hranjenje ...). V kratkem bomo imeli svojo spletno stran, na kateri boste lahko izvedeli kaj več o nas."

Gasilsko tekmovanje Gasilske zveze Mislinjske doline

Franc Areh

Tekmovanje srednjega sektorja Gasilske zveze Mislinjske doline je potekalo na področju Prostovoljnega gasilskega društva Šmartno. Potekalo je v dveh delih: pionirsko in mladinsko v petek, 20. maja 2011, člansko in tekmovanje starejših gasilcev in gasilk pa v soboto, 21. maja 2011. Kljub slabemu vremenu v soboto smo tekmovanje dokončno speljali naslednji dan. Na tekmovanju je nastopilo 15 pionirskih in 11 mladinskih ekip, članskih A je bilo 13 ekip, članske B so bile

Podelitev pokalov najboljšim

4, članice A so prisostvovala v 6 ekipah, člani B tudi s 6 ekipami, starejši gasilci s 7 ekipami in starejše gasilke s 3 ekipami. Vse enote so na tekmovanju imele zelo dobre dosežke, kar pomeni, da so bile priprave kar dobre in dolge. Vsega skupaj je

sodelovalo preko 600 gasilcev. Tekmovanje so si ogledali župan Mestne občine Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar, župan Občine Mislinja Franc Šilak, regijski podpoveljnik in poveljnik Gasilske zveze Mislinjske doline Branko Smrtnik ter predsednik Gasilske zveze Mislinjske doline Franc Areh. Tekmovanje je potekalo pod strogim nadzorom sodnikov iz naše gasilske zveze, Gasilske zveze Mežiške doline ter

Gasilske zveze Dravograd. Po mnenju gostov se za požarno varnost v Gasilski zvezi Mislinjske doline ni bati. Seveda je na koncu sledila podelitev pokalov najboljšim ekipam.

120 let »požarne brambe« v Libeličah

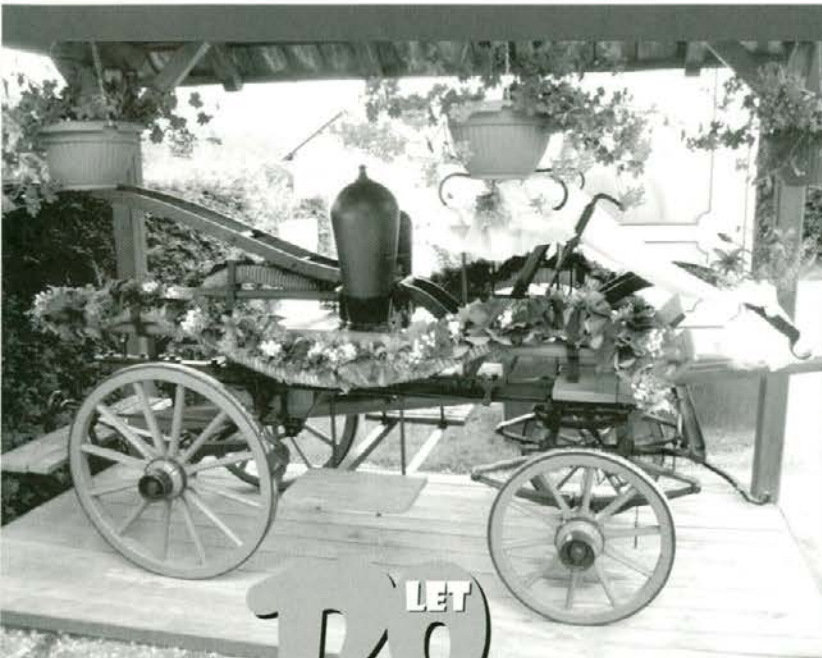
Adrijan Zalesnik

Predstavi društvo, ki svoje poslanstvo opravlja že 120 let, ni lahko. Pisanje se navadno prevesi v naštevaje rezultatov dela in kopico letnic in datumskih prelomnic. Veliko pisanja, ki pa je dosegljivo v almanahih in zbirkah zgodovinskih dogodkov. Tudi v libeliškimi gasilci je tako.

Torej si zgodovino društva, ki je bilo ustanovljeno leta 1891, preberite v

ni koga, da bi...« Ja, res je, da so gasilci tisti, ki na preprost in domač način združujejo krajanje. Za skupne cilje je potrebno združiti moči, to pa libeliški gasilci gotovo počno. Ob besedi gasilci pri nas ne pomislimo najprej na 112 ali kje se je zgodila kakšna nesreča, ampak na to, da bo zopet kakšna skupna akcija v korist društva in krajevne skupnosti. Kljub tem dejavnostim pa ne zanemarjajo svojega osnovnega poslanstva, to je pomoč ob nesrečah. Kar pridno se izobražujejo in tehnično opremljajo. Zadnja pridobitev je novo orodno vozilo GVV-1. Laiki bi rekli kar mala cisterna. Pomlajeno vodstvo, ki ga vodi Rok Plešivčnik, zelo dobro deluje v kraju in sodeluje z ostalimi organizacijami. Zgledno sodelovanje s Krajevno skupnostjo,

tekmovanja udeležilo skupno devet ekip. Veliko turistov obišče Libeliče in od tu ne odide nobeden, ne bi da slišal zgodbo libeliških gasilcev in njihove »pumpe«, leta 1923. Povemo jim, da so ob postavitvi meje leta 1922 bili gasilci edini, ki si niso pustili vzeti, kar je bilo njihovega – gasilske ročne črpalke. Po polju so jo pripeljali iz Potoč in že takrat dokazali, da so odločni in zavedni patrioti. Črpalka iz leta 1910 je takrat povzročila nekakšen spor med ljudmi, ki pa se je hitro polegel. Ob 80. obletnici sosednjega gasilskega društva Potoče (Bach) so to črpalke posodili sosedom in je na njihovem slavlju imela častno mesto, kot simbol, ki je nekoč ločeval ljudi, danes pa je to simbol, ki deluje združevalno in krepi prijateljstvo. Na častnem mestu pred

Star in nov ponos libeliških gasilcev

zadnjem almanahu, ki je izšel ob njihovi 120-letnici (dobite ga na naslovu: pgd@libelice.si ali osebno pri članih društva). Danes društvo šteje preko 120 članov, od katerih nas je nekaj bolj podpornih, aktivnih pa je kar precej. To se da videti že ob pripravah na kakšno tekmovanje na igrišču na Gorčah. Takrat se že popoldan zbirajo in vadijo mlajši, proti večeru, ko se opravijo domača dela na kmetih, pa se zbere na treningu starejša generacija. Ponosen sem in uživam ob opazovanju in zavzetem delu pri pripravah. Uspehi nesebičnih in resnih priprav se odražajo v doseženih rezultatih tako na lokalnem in regijskem kot državnem nivoju.

Množičnost, ki zajema vse starostne skupine prebivalcev te koroške vasice, je večkrat deležna občudovanja in hvale: »Ja, pri vas pa se stalno nekaj dogaja. Pri nas pa

Kulturno-prosvetnim društvom, Občino Dravograd, občinsko Gasilsko zvezo in drugimi je na zelo visokem nivoju. Vsi se zavedajo, da so tu za dobrobit nas vseh in našega kraja. Morda se moje pisanje preveša v preveč hvale, ampak zapisati resnico ni greh!

Dosežki na tekmovalnem področju dokazujejo moje trditve. Lanski uspeh na državnem tekmovanju, ko so se fantje vrnili z naslovom državnih prvakov, še ni dosežek, ki bi želje in ambicije potešil. »Še so cilji, ki jih želimo doseči!« so skrivnostni. Nikakor ne smemo zanemariti ostalih ekip, ki prav tako dosegajo zavidljive rezultate, na primer ekipe mladine in ženskih desetih ter seveda veteranov, ki jim je treba še posebej čestitati. Za primer njihovih uspehov naj povem, da se je na državno prvenstvo naslednje leto uvrstilo kar šest ekip iz PGD Libeliče. Iz celotne občine se bo

gasilskim domom so ji naredili domovanje. Ob poslušanju te resnične zgodbe rečemo, da so gasilci že nekoč bili gonilna sila na vasi. V primeru Libelič to velja še danes. Obleči majico z napisom PGD Libeliče in libeliškim grbom je v ponos vsakemu Libeličanu. Kot so tudi gasilci ponosni, da so Libeličani.

Letošnjim slavljencom ob 120-letnem nesebičnem humanitarnem delovanju v službi ljudi, letošnjim prejemnikom občinske nagrade in prejemnikom zlatega grba KS Libeliče iskrene čestitke.

Na pomoč!

Folklorna skupina KD Gozdar v Sarajevu

Mojca Pori

Foto: Gorazd Mlinšek

Plesalci smo odprti za nova doživetja in priložnosti za druženje, predstavljanje naše tradicije in nova poznanstva, zato se vsaj enkrat letno odpravimo v goste izven naše domovine. Letos je bil cilj našega popotovanja Sarajevo, kamor smo se odpravili na povabilo Kulturno-umetniškega društva Boško Vujadin z vzhodnega dela mesta. Mednarodni folklorni festival svetega Jurija, ki smo se ga udeležili, je potekal od 5. do 8. maja, in je zajemal najprej predstavitveni program, v katerem so se skupine predstavljale na prostem po različnih delih mesta, s čimer je vzhodno Sarajevo za nekaj časa zaživelo v ritmični ljudski glasbi in barvitosti

Črnjanska folklorna skupina KD Gozdar je osvojila 2. mesto v kategoriji glasbene izvedbe

FS Gozdar pred povorko

tradicionalnih oblačil. Naslednji dan, 7. maja, pa je v dvorani Slavija potekal tekmovalni program, na katerem smo se dobro odrezali in po oceni strokovne žirije zasedli 2. mesto v kategoriji glasbene izvedbe. Sicer je na festivalu, ki so ga organizirali prvič, sodelovalo devet folklornih skupin z različnih področij Bosne, Srbije ter Slovenije (poleg nas še skupina Minerali iz Rogaške Slatine). Ker vedno radi združimo koristno s prijetnim, smo si v času našega bivanja v olimpijskem mestu ogledali nekaj zgodovinskih znamenitosti, si privoščili kanček tamkajšnjega načina življenja, ki diši po kavi in čevapčičih, in se tako obogatili z novimi izkušnjami in vtisi vrnili v domovino.

Ob 20. obletnici samostojne Slovenije

Vančy

V soboto, 25. junija, so v Dravogradu pripravili svečano proslavo dvajsete obletnice samostojne Slovenije, ki je potekala v dvorcu Bukovje. Organiziran je bil bogat kulturni program, ki ga je povezovala Janja Širnik.

Na citre je zaigrala Anja Smolnikar iz Pameč pri Slovenj Gradcu, na kitaro in trobento sta zaigrala Gaber Bobek in Lenart Zih z Raven na Koroškem, s plesom pa sta navdušila mladinska prvaka v latinskih in podprvaka

v standardnih plesih Marcel Vodenik iz Doliča in plesalka Giovana Gabrijela Klarič iz Majšperka pri Ptuju. Moški pevski zbor Dobronaki Natazok iz Dobrovnika v Prekmurju je zapel nekaj pesmi, ki se jih prepeva v Porabju, v madžarskem jeziku. Z venčkom narodnih plesov se je predstavila domača folklorna skupina Dravca iz Dravograda. Da je svečanost res bila svečana, je poskrbel vrhunski orkester iz Šentjanža pri Dravogradu Kograd IGEM pod taktirko Alojza Lipovnika.

V imenu Občine Dravograd je udeležence pozdravila županja Marijana Cigala. Slavnostni govornik je bil predsednik SDS gospod Janez Janša, ki je v svojem govoru predvsem poudaril velik doprinos Koroške v času osamosvajanja in pozitiven odnos Korošcev v času agresije JLA. Saj so prav vesti o neuklonljivosti s Koroške leta 1991 v štabu takratne Teritorialne vojske v Ljubljani močno odmevale in dale odločilen pečat za nadaljnje dogajanje osamosvojitveni vojni za Slovenijo. Ob prihodu v Dravograd se je Janez Janša najprej ustavil pri spomeniku "barikade" na Mariborski cesti, kjer je skupaj s predsednikom izvršnega sveta občine Dravograd leta 1991 Vinkom Podrzanom položil venec. Slovesnosti je poleg županje občine Dravograd prisostvovalo tudi več županov sosednjih občin in domačih krajanov. Na trobila je zaigrala mladinska

skupina glasbene šole z Raven na Koroškem pod vodstvom Sama Kolarja. Kustos novejšje zgodovine Marijan Kos je v spodnjih prostorih dvorca Bukovje pripravil zanimiv pregled fotografij in dokumentov o osamosvojitveni vojni na Koroškem leta 1991. Poleg razstavljenih panojev in slik so

si udeleženci na koncu proslave lahko ogledali še kratek dokumentarni film na to temo.

Proslava je dostojno obeležila lep in okrogel jubilej, s tem pa je bil letos v Dravogradu zaključen tudi projekt Od lipe do lipe.

Tradicionalna srečanja Rotovnikovih z Legna

Marta Krejan

Foto: Berta Hribernik

Berta Hribernik, nekoč Rotovnik, z Legna je sestra trinajstim Klevževim otrokom, ki se od leta 1977, po smrti staršev, vsako leto srečujejo pri enem od njih. Izpustili so le eno srečanje, in sicer zaradi vojne, ki se je ob osamosvojitvi kuhala v naši deželi. Organizatorji 33. srečanja 28. maja letos, Berta, Jožica, Marija, Ivan in Jože, so v vabilih zapisali: "Če imaš nekoga rad, povej mu to, kot da jutra več ne bo."

Občudovanja vreden je medsebojni odnos vseh Klevževih, ravno tako kot njihova zvestoba tradiciji. Pozdravne besede, ki jih je zapisala Berta in s katerimi je sprejela svoje goste, povedo vse: »So jutra, ki se bližajo večeru kot dnevu, in so dnevi, bližje temi kot svetlobi. Takrat se spomnimo na

Klevževi otroci leta 1953 skupaj s starši

prehojeno pot, da je dan dnevu največja prevara, saj nosi s seboj toliko nepozabljene resničnosti. Saj smo vsak dan starejši in potrjeni zaradi krutosti življenja, toda to je tudi življenje za naprej. Danes, na

33. družinskem srečanju smo se zopet zbrali v lepem številu. Vse vas lepo pozdravljam in želim, da bi bile te skupne urice v veselje vsem nam. Dano nam je, veliki Klevževi družini, kar mnogim ni dano:

Nadaljevanje na str. 16

Le del Klevževih, ki so se letos srečali na Legnu (preko 85 jih je prišlo)

Ciril predaja spominsko knjigo sestri Berti

da pridemo vsaj enkrat letno skupaj, da si z ljubeznijo stisnemo roke. Bog daj, da bi prištevali leta in se do zadnjega veselili našega srečanja vsakič znova. Življenje hoče svoje, usodi ni moč uiti, tako je pač ustvarjen ta svet. V duhu pozdravljam naše drage rajne, ki jim danes na grobovih gorijo svečke v spomin; poklonimo se jim, saj današnji praznik ni samo naš praznik, ampak praznik vseh, tudi njih, ki se jih spominjamo.

Shranite moje besede zahvale za pomoč pri organizaciji tega srečanja in za udeležbo v srcu.

Bodimo dobre volje in z željo, da nadaljujemo z našimi srečanja dvignimo kozarce in nazdravimo razumevanju, ljubezni in prijateljstvu.»

Lansko leto je bilo na srečanju prisotnih deset Klevževih bratov in sester, letos žal devet

Organizator srečanja velike družine je vsako leto drug, vedno eden od bratov in sester. Vtise in fotografije vestno sproti beležijo v zajetno spominsko knjigo, ki jo vsako leto dobi v roke takratni organizator. Nista pa zgolj spominska knjiga in vedno številčna udeležba dokaz, da Klevževi srečanja jemljejo resno, poleg pogostitve namreč vsakič pripravijo tudi pravcati kulturno-zabavni program. Letos sta druženje s

plesnim nastopom polepšala dva izmed najmlajših članov velike rodbine. 81-letna Berta je skupaj z organizatorji vsem podarila copate z všitim napisom, ki bo Klevževe spominjal na prijetno popoldne, ki se je zavleklo preko polnoči, vsem udeležencem srečanja pa je na koncu poslala prijazne zahvale s fotografijami. Kot se šika ...

kratkoblačniki

Mednarodno sodelovanje OŠ Radlje

Hilda Ferk, učiteljica slovenskega in nemškega jezika

Projekt mednarodnega sodelovanja na OŠ Radlje poteka že več kot 20 let. Sodelovali smo že z različnimi šolami iz Wissa, St. Stefana, zadnjih nekaj let pa sodelujemo z Volksschule Stainz in Hauptschule Eibiswald. Vsebine projekta vsako leto prilagajamo življenju in projektom na šoli.

Obe šoli iz Avstrije že nekaj let izvajata učenje slovenščine in tako že med šolskim letom steče dopisovanje in spoznavanje učencev, šole, jezika ... Š šolo Eibiswald pa

poteka sodelovanje tudi na glasbenem področju, saj skupaj z mentorico, gospo Simono Svanjak, ob božiču vselej obogatijo svoj praznični kulturni večer. Projekt običajno zaključimo s srečanjem vseh treh šol. Letošnje srečanje je potekalo na OŠ Radlje 25. maja 2011. Udeležili so se ga vsi učenci dopisovalci in oba ravnatelja sosednjih šol, gospod Eichmann in gospod Watzlick, ki se zelo trudita ohraniti stike z našo šolo. Njihove učence spremlja tudi precej staršev. Na letošnjem srečanju pa so sodelovali tudi učenci iz četrtega razreda Anite Pinter in sedmošolci, ki se učijo nemščino kot drugi tuj jezik.

Goste smo sprejeli s kratkim kulturnim programom in jih nato v sodelovanju s četrtem razredom in turističnim krožkom popeljali na vodno učno pot. Mentorici

turističnega krožka Jelka Safran in Vesna Jurač sta jih v okviru tedna zelišč pogostili z muffini in zeliščnim sokom. Strokovno vodstvo poti je prevzela gospa Vesna Jurač, posebno presenečenje pa sta bila tudi Puppenludel in harmonikar. Z nekoliko strahu smo prečkali viseči mostiček in malce utrujeni, vendar polni prelepих vtisov in presenečenj, ki smo jih skupno doživeli na vodni učni poti, smo se pri Rešu poslovili z majhnimi darili in si obljubili srečanje v Stainzu, ki bo 9. junija 2011.

Za sodelovanje se obe mentorici Alenka Grubelnik in Hilda Ferk zahvaljujeva vsem, ki so sodelovali na srečanju.

Pod zelenim klobukom

Lovska družina Peca-Mežica

Janez Švab

V podobnih primerih, ko predstavljate društvo ali organizacijo, v kateri so zbrani ljudje z istim konjičkom ali podobnih interesov, težko prideš do potrebnih informacij, ko o tem želiš nekaj napisati. Predsedniki in tajniki društev se menjajo, društva pa velikokrat nimajo svojih prostorov in veliko pomembnih dokumentov nekega časa in društva ostane pri posameznikih v omarah ali pa se enostavno porazgubijo.

Pri predstavljanju Lovske družine Peca-Mežica je bilo drugače. Leta 2006 so praznovali svojo šestdesetletnico in izdali almanah, v katerem je z urarsko natančnostjo opisano njihovo bogato delo v vseh teh letih. Pogovor s starešino Pavletom Steblovnikom in almanah sta bila

več kot dovolj in celo to se mi je zgodilo, da je bilo uporabnega materiala veliko preveč. Lovsko družino Mežica-Peca je 15. avgusta 1946 ustanovilo dvanajst ljubiteljev narave in lova na svojem ustanovnem sestanku. Za prvega starešino so izvolili Matevža Hermonko, gospodar je postal Ciril Vončina in blagajnik Maks Pratneker. Lovišče obsega praktično vso površino občine Mežica in del občine Črna na Koroškem. V Črno sega njeno lovišče na področju Podpece in Pece. Torej je lovišče precej podobno lovišču Lovske družine Koprivna-Topla in goro Peco, domovanje kralja Matjaža, si praktično delita. Velikost lovišča je okrog 4500 hektarjev in približno 94 odstotkov te površine je lovne. Gozda je tu 72 odstotkov. Lovna divjad je tu podobna kot v sosednjih družinah; srnjad, gams, jelenjad, občasno divji prašiči in vse tisto, kar imajo sosedje od male divjadi. V njihovem lovišču še vedno srečamo vse vrste gozdnih kur: divjega petelina, ruševca, gozdnega jereba in vrh Pece tudi belko.

Za Lovsko družino Peca-Mežica je že od nekdanj znan, da je bila pri gospodarjenju z divjadjo zelo strokovna. Kmalu po ustanovitvi so na izobraževanja pošiljali svoje lovce in celo tisti, ki se niso uradno dodatno izobraževali, so to delali s pomočjo strokovne literature in bogatih

izkušenj. Največ strokovnih dialogov so odpirali na področju gojenja gamsov in zaščite rastišč divjega petelina. Pri tem je včasih prišlo do sporov in še kako prav so imeli Mežičani pri gojitvi gamsov. V zadnjih desetletjih so znani tudi po odstrelu posebno starih gamsov z močnimi trofejami. Navsezadnje je odstrel takšnega fizično in trofejno zrelega gamsa sen vsakega lovca, ki ima rad ta zahtevni lov na avtohtono divjad naših gozdov. Nekaterim se zdi njihovo zavzemanje za življenjski prostor divjega petelina pretirano. Naj mi bo oproščeno, a tudi po mojem mnenju je močnejša zaščita še kako potrebna. Žal se pri nas še vedno iščejo rešitve pri gospodarjenju z gozdom, ki ne bodo izpolnjevale vsega tistega, kot radi rečemo, trajnega gospodarjenja in trajnosti vseh dobrin, ki jih gozd lahko daje. Z živalsko vrsto, ki je občutljiva in se ne more prilagoditi stalnim nemiro, drugačnim oblikam gospodarjenja z gozdom, pa je potrebno biti še posebej previden. Razvoj družine, gospodarjenje z divjadjo in razvoj odnosov med člani je šel v podobno smer kot pri sosedih. Tudi pri njih so se razvili manjše začetno število članov, prazno povojno lovišče in velika zagnanost za delo. Je pa kar nekaj stvari, ki so še posebej značilne za LD Peca-Mežica. Vsekakor je ena od stvari veliko število lovskih koč in bivakov, ki jih dobro

Nadaljevanje na str. 23

Gozdni delavci so se pomerili med seboj

Marta Krejan

V letošnjem septembru se obeta 8. državno tekmovanje gozdnih delavcev, kar za slovenske mojstre motorne žage med drugim predstavlja vstopnico za svetovno tekmovanje. Tekmovanje gozdnih delavcev koroške in savinjske regije na občinskem prazniku v Mislinji je vsakoletna paša za oči obiskovalcev prireditve, letos pa je bilo obenem priprava na državno tekmovanje. Med devetnajstimi tekmovalci so se odlično odrezale tudi štiri ženske. Dekleta sicer ne podirajo dreves, izhajajo pa iz gozdarskih družin in so večša "vihtenja" motorne žage, tako da se udeležujejo tekmovanj, na katera se resno pripravljajo.

Seštevek vseh točk, dodeljenih za opravljene naloge, je zmago prinesel Janku Mazeju iz Luč, Franc Adamič iz Črne jih je dobil le malo manj, tretje mesto pa si je prislužil Stanko Golilčnik, tudi iz Luč. Lučka Jelšnik je bila najboljša med ženskami, med vsemi pa si je "prižagala" osmo mesto.

1. Natančnost je še posebej pomembna pri preciznem rezu. Sodnika pri tej disciplini sta bila Janez Kodela in Tomaž Ogriz.
2. Kombinirani rez; Saša Kencijan in Avgust Kunc sta morala izmeriti, kako natančni so bili tekmovalci in tekmovalke pri kombiniranem rezu, Robi Uršej pa je razsodil, kdo je bil najboljši pri menjavi letve.
3. Kleščenje; čas kleščenja posameznih tekmovalcev sta merila Zdravko Miklašič in Jani Mikeln.
4. Zasek; Jože Ogriz in Martin Grubelnik sta bila sodnika, ki sta z ostrim pogledom opazovala tekmovalce in tekmovalke pri tej disciplini.
5. Tekmovalke in tekmovalci so se pomerili v šestih disciplinah, najatraktivnejša je najbrž bila podiranje na balon. Tomaž Hain in Jože Preininger nista imela veliko dela s tekmovalci Dragom Tisnikarjem, Jožetom Šepulom, Leopoldom Pustinekom in Rajkom Gracejem, ki so z natančnim "merjenjem" izmaličili balon.
- 6.–7. Stojnice organizatorjev tekmovanja GG Slovenj Gradec in ZGS, KE Mislinja so ponujale marsikaj
8. Tekma je potekala na dan, ko se je prižgala kopa. Tega opravila se je lotil tudi mislinjski župan Franc Šilak.

Kresničke 2011

Ida Robnik

Fotografije: Ida Robnik in Marinka Dretnik

Vsakoletna ženska konjenica Kresničke, ki jo vedno skrbno organizira Leonarda Pirmanšek, je bila letos 25. junija na Komisijo pod Roglo, kjer je s častno stražo dopolnila spominsko slovesnost ob spomeniku partizanske tehnike Sova. Zgodaj zjutraj je konjenica, ki so jo sestavljale »kresničke« od rosnih trinajstih pa do zrelih let, krenila od Cross Country Cluba Legen po kolesarski poti do Mislinje ter po postanku naprej po Mislinjskem grabnu do Komisije in od tam do spomenika partizanske tehnike Sova. Tu so bile z atraktivno opravo in brezhibnim nastopom častne straže ob še eni atrakciji, konvojem starih vojaških partizanskih vozil, s katerimi se je pripeljala častna četa vojnih veteranov iz Dolenjske, deležne občudovanja prisotnih. Kresničke so po končani proslavi odjezdile

nazaj v dolino in v Mislinji zaključile skoraj sedemurno ježo ter na Cross Country Clubu na Legnu prijetno utrujene strnile vtise ob dobri večerji, ki so jo pripravile članice kluba.

Sicer dvodnevna konjenica je bila letos izjemoma enodnevna z namenom, da so se članice lahko naslednji dan skupaj z ostalimi konjeniki in ljubitelji konj udeležile otvoritve novega konjeniškega kluba v Mislinji.

Častna straža ob spomeniku partizanske tehnike Sova

Napajanje v sotočju Mislinje in Glazute

Leonarda Pirmanšek, organizatorica konjenice, in Ida Robnik, predsednica Cross Country Cluba Legen

Zaključek šolskega leta

Foto: Marta Krejan

Dijaki Srednje gostinsko turistične in lesarske šole so tudi letos prikazali svoje izdelke, ki so jih izdelali na zaključnem izpitu ter poklicni maturi. Programi, ki jih izvajamo na naši šoli, postajajo vedno bolj zanimivi. Na Koroškem imamo čudovito pokrajino, bogate gozdove in prijazne ljudi, zato bomo morali mlade bolj usmerjati in navduševati za poklice na področju lesarstva in turizma.

Na naši šoli že od leta 2002 v sodelovanju z osnovnimi šolami Koroške tudi Savinjske regije organiziramo projektne dneve in razne delavnice za spodbujanje poklicnega izobraževanja s pomočjo poklicne vzgoje v osnovnih šolah. To šolsko leto nas je obiskalo še več osnovnih šol kot običajno. Veseli nas, da svojega navdušenja ob obisku naše šole ne izkazujejo samo učenci, temveč tudi učitelji, ki jih vedno spremljajo.

Ravnatelj
Ivan Škodnik,
univ. dipl. inž. les.

Predalnik iz masivnega lesa z rogeljno vezjo, ki ga je izdelal dijak Rok Kos

Zaključni izdelki dijakov v lesarskih programih v šolskem letu 2010/2011

Lesen umivalnik je izdelal dijak Žan Goltnik

Izdelek, s katerim si je dijak Marko Merkač na evropskem tekmovanju v Lizboni prislužil srebrno kolajno.

Razprava o razstavljenih izdelkih med predstavniki gospodarstva in učitelji v šolski delavnici

Dijaki so za hladne začetne jedi pripravili polnjene paradižnike s kalčki in feta sirom, jagodno terino z rdečim poprom ter maslene paštete s prekajeno postrvjo in obročke z lososom in hrenom.

Klišejski izraz, ki pa je vendarle najprimernejši: paša za oči in usta! Dijaki slovenjgraške gostinske šole morajo kot del svojih zaključnih obveznosti pokazati svoje izdelke in jih zagovarjati. V čast mi je, da sem smela svoje brbončice razvajati z okusi, ki so jih skrivali prigrizki letošnjih maturantov. Kljub vsem obveznostim, ki so jih imeli tisti dan, so dijaki potešili mojo radovednost in mi zaupali svoje načrte, saj v svojih poklicih vidijo perspektivo.

Monika: "Mama ima gostilno, pa sem vajena tega posla, zato sem se vpisala v to šolo. Strežba mi je ljubša kot kuhanje, ampak vseeno se bom vpisala na študij živilstva, natančneje prehrane."

Anja: "Praksa mi je dala več kot teorija in ker je v našem izobraževanju poudarek na tem, mi je bilo šolanje všeč. Zato sem se po 3. letniku odločila za štiriletni program. Uživam v svojem delu, predvsem v strežbi. Študirala bom v Šentjurju."

Ivan: "Raje kuham kot strežem in najbrž sem tudi zato bil šef kuhinje pri praktičnem delu mature. Že kot otrok sem se rad vrтел okoli štedilnika in poleg šolanja ves čas delam v domu starostnikov. Študiral bom turizem in gostinstvo."

Matej: "Strežba mi je pri srcu že od nekdaj, tako da bom študiral gostinstvo in turizem. Zdaj pa me čaka samo še zagovor in srednje izobraževanje bo zaključeno."

Marta Krejan

Sprejem gostov pred šolo. Predstavila se je ekipa kuharjev in natakarjev z mentoricama.

Pogovor med zakusko

Na kmetiji Zgornji Kobolt

Martina Cigler

Foto: družina Kobolt

Poletje je in vse nas kar kliče ven v naravo, je pa zadnje dni tako vroče, da nas večina išče zavetje v senci, prijetno je le nekoliko višje. Tako sem se zopet podala v hribe, tja, kjer imajo kmetje veliko opraviti z delom v gozdu in na travnikih. Kjer je v zraku čutiti vonj sena in zelišč, ki zopet pridobivajo na veljavi tako v individualni uporabi kot v medicini.

Sprehodila sem se po pokrajini nad nad Bukovsko vasjo, kjer na hribovitem območju leži kmetija Zgornji Kobolt. Kmetijo je leta 1908 kupil gospodarjev pradedek, na tem mestu pa je domačija stala že veliko prej. Pradedek se je ukvarjal z živinorejo in gozdarstvom ter s poljedelstvom, sejali so vsa stara žita razen koruze, ki je takrat še niso poznali. Kjer so danes ledine, so bile včasih njive. Kmetija spada med gorske kmetije in ima kar nekaj strmih leg, ki so jih včasih obdelovali ročno, danes pa si delo olajšajo z raznovrstno moderno mehanizacijo. Kmetijo je leta 1925 prevzel gospodarjev dedek, leta 1955 pa gospodarjev oče. Zdajšnji gospodar je s to funkcijo začel leta 1995. Gospodar Franc se je leta 1981 poročil s prav tako kmečkim dekletom izpod Kremžarice, z gospodinjjo Minko. Poleg kmetovanja je Minka včasih hodila v službo, in sicer v Tovarno pohištva v Pamečah, gospodar Franc pa hodi v službo na Žago v Otiški Vrh še danes. V zakonu sta se jima rodila dva sinova, starejši Bojan, ki je že zapustil domačo hišo, in mlajši Franjo. Oba že hodita v službo.

Kmetija obsega 25 hektarov, od tega je 7 hektarov obdelovalnih površin, 18 pa gozda, s tem da ga imajo 10 hektarov še na Razborju, v dolini pa še 4 hektare najemne zemlje. Na enem hektarju sejejo koruzo za silažo, ostale površine pa so travniki. Imajo sadovnjak in 22 glav, ali kako več, goveži – bike pitance in krave dojilje. Teleta tudi dokupujejo. Redijo 8 prašičev za prodajo in lastno rabo. Prav tako imajo osemglavo čredo koz in nekaj kokoši. Vso hrano skušajo pridelati na kar bolj naraven način. Od poljščin gojijo krompir, peso in korenje, tako da vso krmo za živali pridelajo doma in jim je ni potrebno dokupiti. Uporabljajo le malo škropiv in nič umetnega gnoja; proti plesni škropijo enkrat koruzo in enkrat krompir. Kmetija je zelo lepo urejena in takšno bo Franc že čez nekaj dni predal v roke mlajšemu sinu Franju, ki ima veselje do kmetovanja in z optimizmom zre v prihodnost. Zaželela sem mu srečo, tako kot jo želim vsem mladim prevzemnikom in prevzemnicam kmetij.

Domača hiša

Franc, Minka in Franjo s svojim dekletom Betko

Domačija Zgornji Kobolt

Ustanovni člani

»Družinska« fotografija

vzdržujejo. Veliko ljudi in obiskovalcev predelov nad Mežico je že bilo pri po znanem partizanu poimenovani Šahmanovi koči na Krajncem vrhu. Ob planinski stezi na Peco je že dolgo znana Tomaževa koča, ki so jo lovci pred dvajsetimi leti poimenovali po širše prepoznavnem mežiškem lovcu Ninu Dretniku Ninotova koča. V obmejnem področju so od bivše JLA pridobili bivšo karavlo, jo obnovili in dogradili strelišče. Obisk te koče na Lomu je priljubljen sprehod med ljudmi iz Mežice. V središču Mežice so pridobili velik star objekt in ga obnovili v lovski dom. V njem so uredili sprejemalnico divjadi, hladilnico divjačine in lepe prostore za vsakdanja srečanja, z možnostjo prespati v lepo urejenih sobah. Druga posebnost je vsekakor dolgotrajno pobratenje z lovskimi družinami, ki gospodarijo z drugačnimi vrstami divjadi in kjer so drugačne okoljske značilnosti, Zec iz Vratošincev na Hrvaškem. Poleg običajnih

lovskih stikov z odstrelili so se stkala mnoga prijateljstva na osebni ravni in veliko družabnih stikov. Še ena velika stvar v Mežici. Že predavnimi, skoraj tridesetimi leti so ustanovili lovski oktet. Zakaj sem zapisal velika stvar? Težko je med sedemdesetimi lovci najti osem, devet takšnih, ki imajo dar za petje, pa se včasih tudi to da, a vendar jih je potrebno še prepričati, da hočejo skupaj zapeti. Kdor se je ukvarjal s čim podobnim, ve, da je potrebno ogromno časa za vaje in nastope in to na točno določene dneve in ure. Torej so potrebni znanje, veselje in hotenje.

Ni veliko lovskih prireditev v Sloveniji in praktično ni prireditev ali slovesov od lovskih prijateljev v Mežiški dolini, kjer ne bi zadoneli ubrani glasovi mežiških lovcev na veselje in včasih tudi na žalost. Še ena posebnost: v

Lovski družini Peca-Mežica je bilo veliko lovcev, ki so bili sposobni voditi družino in organe in zaradi tega so se tu funkcionarji menjali pogosteje kot drugod. Je pa strokovnih in delovnih lovcev v tej družini preveč, da si bi jih kot zunanji opazovalec drznil razvrstiti po pomembnosti; če je to splot mogoče.

Lovska družina Peca-Mežica je ena starejših lovskih družin na Koroškem in v Sloveniji. Zaznamujejo jo neprekinjeno dobro delo, delovanje brez medijsko odmevnih sporov, veliko dobro vzdrževanih lovskih koč in naprav in na daleč prepoznavni pevski oktet pod vodstvom Jožeta Graufa. Omeniti velja še dobre vzreditelje lovskih psov, dobre strelce in tudi pohvaliti je treba sodelovanje pri vzgoji najmlajših v šoli in vrtcu. Navsezadnje, pri mladih se vedno začne in to je garancija za pozitivno gledanje na naravo in na lov v bodočnosti.

Predstavljamo vam

Lepa melodija je moj moto

Vančy

Tako lahko s par besedami predstavim svojega dolgoletnega prijatelja Ota Čeruja, Zajsnikovega Ota z Ojstrice nad Dravogradom. Že dolgo sem se odločal in večkrat sva se že pogovarjala, da ga obiščem in da o njem in njegovem glasbenem ustvarjanju nekaj zapišem, pa sva se dogovorila za poletni večer, ko se je zunaj po večini že postorilo delo, in sva se v miru pogovarjala o njegovi največji ljubezni, o glasbi in komponiranju. Razlogov za to je bilo več kot dovolj, saj je Oto izdal že dve samostojni pesmarici, tretja pa je v ustvarjanju. Ko sva se dogovarjala za najino srečanje, je bil Oto ves v pripravah na lepo nedeljo pri sv. Janezu Krstniku in na popoldansko srečanje krajanov Ojstrice in tako vpet v glasbo, kot je, skrbel za vaje, da bo ja vse lepo potekalo.

"Veselje do glasbe me spremlja že od malega, verjetno je podedovano, saj je tudi moj oče igral harmoniko. Sem pa že od mladih nog sodeloval v cerkvenem pevskem zboru. Bolj intenzivno sem se pričel ukvarjati z glasbo leta 1995, ko sem pričel komponirati svoje melodije. Leta 1998 je izšla moja prva samostojna pesmarica z naslovom Gurši je pesem, gurši je dan (Lepša je pesem, lepši je dan). V njej je 41 uglasbenih pesmi v njej so notni zapisi gospoda Jožeta Leskovarja." Pri tem je Oto zaigral nekaj melodij iz pričujoče pesmarice. Vprašal sem ga, kako in kdo prispeva besedila.

"Največ besedil je prispeval prijatelj Aleš Tacer iz Radelj ob Dravi, preko trideset pesmi doslej, pa tudi drugi avtorji širom Slovenije mi jih pošljejo."

Tudi sam bi rad slišal kakšno svojo pesem uglasbeno, pa žal nimam takšnega glasbenega talenta, da bi jo znal pravilno zapisati. Nasmejiva se in Oto zaigra pesem iz druge pesmarice Zmaga Rafolta – Dve beli brezi. Tako preideva na drugo pesmarico, ki pa je že po obsegu in formatu veliko bolj zajetna in vsebuje 90 pesmi, ki so napisane in prirejene za več vrst zborov (moški, ženski in mešani zbor).

„Zelo sem bil vesel, ko je ob promociji moje druge pesmarice pesmi iz nje prepevalo kar sedem zborov. Pesmarica nosi naslov V pesmi skozi čas življenja, izšla pa je oktobra 2007. Obe pesmarici je financirala Občina Dravograd in pri obeh je kot urednik sodeloval Vlado Mrzel iz Dravograda.“

Nadaljevanje na str. 24

Oto pri dveh od svojih najljubših opravil

Urednik je v drugi pesmarici uvodoma zapisal: "Naslov pesmarice odseva vsebino zbranih pesmi in ko se bodo te izvile iz številnih grl slovenskih pevskih zborov, bodo našle pot, kamor so namenjene. Ko bomo peli pesmi iz pričujoče pesmarice, bomo z njimi utrjevali most življenja med časom, ljubeznijo in večnostjo." Notni zapis je prispevala Alenka Mori, notografija je delo Tadeje Vulc. Priredbe za zборе so pripravili Tadeja Vulc, Gašper Jereb, Jože Leskovar, Mitja Rajhenberg in Jože Lesjak.

Pogovor je tekkel o Otovem glasbenem udejstvovanju v domačem kraju na Ojstrici. "Od mladosti že prepevam v domačem cerkvenem zboru in se trudim, da zbor ne bi prenehal svojim delovanjem. Sem vodja Ljudskih pevcev Ojstrice. Imamo pa tudi samostojno vokalno skupino. Dvanajst let sem prepeval v oktetu Kograd IGEM, ki je bil ustanovljen prav pri nas, zaradi

preobilice vseh vaj in gostovanj pa sem žal moral to sodelovanje opustiti. Čeprav sem samouk, mi glasba pomeni največje zadovoljstvo v življenju."

Oto pa ni opustil svoje največje ljubezni, komponiranja glasbe, saj je v nastajanju njegova tretja pesmarica, za katero ima napisanih že preko dvajset skladb. Upajmo, da bo kmalu ugledala luč sveta in se bodo lahko prepevale pesmi iz nje.

Ne morem mimo njegovih dveh kitic, ki pričenjata in končujeta njegovo drugo pesmarico in povesta veliko o njem:

*Ko težko je delo in znojno je čelo,
se pesem rojeva prihaja iz srca ...
Ko je pesem rojena, je želja le ena,
da našla bi pot tja do vaš'ga srca ...
Naj v zdravju in sreči gre vaš korak,
ljubezen iskrena krasi vaš obraz,
duša naj v miru vam polni telo,
topline obilo pa v srcu naj bo.*

Štamulakovi iz Šmartnega

Marta Krejan

Le kdo ne pozna igralca Igorja Štamulaka, igralca, čigar korenine najdemo v Šmartnem pri Slovenj Gradcu?! Če ne drugače, je prav gotovo vsem znan kot Tinček iz slovenske humoristične serije Svingerji. Igor izhaja iz kmečke družine, je sin Helene in Marjana, ki morda res nista poznana celi Sloveniji, zagotovo pa ju poznamo Korošci. Zakonca se ukvarjata predvsem s kozjerejo, čeprav redita tudi svinje, zajce in kokoši. Kozličke tu pa tam prodata, predvsem pa se posvečata izdelovanju kozjega sira, kar je Helenino primarno delo že dvanajst let.

Zakonca Helena in Marjan prisegata na domače izdelke

Potopisi

Razgledi s kolesa

Labotska dolina (2. del)

Besedilo in foto: **Drago Zagorc**

Zgornja Labotska dolina/Oberes Lavanttal in Twimberger Graben

Z gore sva se spustila na prelaz Obdacher Sattel (955 m), prek katerega potekajo železnica, cesta in kolesarska pot, ki povezujejo dolini Drave in Mure. Pot po Labotski dolini sva nadaljevala s kolesoma. Najlepše je kolesariti po kolesarskih poteh, ki so speljane ob reki navzdol. Po klancih se hitro spustimo do deželne meje med Štajersko in Koroško.

Cemprinov škrat

Tam nas pozdravi škrat, izrezljan iz cemprinovega lesa, in pove, da smo v deželi cemprina. Všeč mi je ta naklonjenost prebivalcev do gozda. Zgornja Labotska dolina je bila v 15. in 16. stoletju pravi eldorado, in to dobresedno. Na te čase blagostanja, seveda je zlati dež padel le na izbrane, spominja ime Reichenfels. Tu so kopali, drobili in izpirali zlato in srebrno rudo in ko je teh zmanjkalo, so se zadovoljili z železom.

Visoka peč v St. Gertrudi

Ko tudi proizvodnja tega ni bila več rentabilna, nazadnje so vlivali topovske kroglice za Napoleonove topove, so leta 1826 obrate v St. Leonhardu prodali bratoma Rosthorn, ki sta naprave preselila na Prevalje, kjer so pričeli izdelovati tračnice. Danes je gospodarstvo Zgornje Labotske doline zasnovano na predelavi lesa, na turizmu in drugih dejavnostih. Narava jih je bogato obdarila z lesom, podlaga za razvoj turizma pa so lepa pokrajina, smučišča in vrelci zdravilne vode. V zdravilišču v Bad St. Leonhardu je izvir zdravilne žveplene vode, ki zdravi in blaži kožne bolezni in bolezni gibal. Pretežno še

neizkoriščeni so znani studenci zdravilne kisle vode v Preblauu. Njihovo zdravilno moč so poznali že bamberski škofi. Sloviti srednjeveški zdravnik Paracelsus je v letih od 1538 do 1540, ko je živel v Labotski dolini, pisal o zdravilni vodi iz Preblaua. Pod velikim viaduktom avtomobilske ceste se dolina stisne in preide v Twimberger Graben. Tu je dovolj prostora le za reko, železnico in cesto. Labotnica je tu zvesta svojemu imenu, ki izvira izpred keltskih časov in v indogermanščini pomeni bleščeča bela reka. V igrivih in glasnih brzicah si je utrla strugo med strmimi in skalnatimi bregovi soteske. Ker ima cesta primeren padec, hitro in brez napora prikolesarimo do Frantschacha/Franče, kjer vstopimo v Spodnjo Labotsko dolino. Zgodba o lesu

Preden nadaljujemo pot proti Spodnji Labotski dolini, se za nekaj trenutkov ustavimo v Frančah. Tu so pridobivali železo od leta 1007 do 1878, ko je železarna zaradi nerentabilnosti prenehala delovati in so obrate preselili v Zeltweg. Približno v istem času so ukinili tudi železarno na Prevaljah in naprave preselili v Donawitz na Štajerskem (1899). Leta 1881 so zgradili v Frančah tovarno celuloze. Danes je to tovarna celuloze in papirja Mondi Frantschach GmbH, kjer je okrog 480 zaposlenih, ki na leto izdelajo 55.000 ton celuloze, 240.000 ton papirja za vreče in 22.000 ton močnega papirja (za smirkov papir, za vreče, slipsheet). Ob upoštevanju približnega normativa, da za tono papirja uporabijo štiri kubične metre lesa, je njihova uporaba lesa prek en milijon kubičnih metrov lesa. To me je spodbudilo k razmišljanju o problemih z lesom pri nas: ko sva se z ženo peljala mimo tovarne ivernih plošč v Otiškem Vrhu, sva videla, da je bilo veliko lesno skladišče prazno, le na drugem delu sta bila majhna kupčka obrezlin in žagovine, tovarna pa takrat ni obratovala. Na Viču sva videla tovarnjak, naložen z debelimi hlodi, na poti proti Labotu. V naši veletrgovini sem videl izdelke iz lesa iz Avstrije, gladko poskoblane smrekove deske, zlepljene in zavite v plastično folijo, in to tu pri nas v Slovenj Gradcu, ki je eno najbogatejših območij iglavcev. V Delu, Gozdarskem vestniku, Viharniku, reviji Denar & posel ter

v člankih na spletu sem bral o problemih oskrbe lesne industrije z lesom, o izvozu velike količine okroglega lesa prek meje, največ v Avstrijo in Italijo (15 % poseka v naših gozdovih), o protestih zaradi subvencioniranja uporabe lesa za energijo, o mnenju, izrečenem v zvezi z licitacijo v Mislinjski Dobravi, da v Sloveniji ni dovolj kupcev za dober les, da tega pokupijo tujci, ker ga znajo predelati v izdelke z visoko dodano vrednostjo in se jim ta denar povrne tudi do desetkrat. Tudi predsednik vlade in ministrica za gospodarstvo sta med obiskom na Koroškem govorila o problemu prodaje okroglega lesa prek meje in njegovi nizki dodani vrednosti. Direktor Tovarne ivernih plošč Danilo Ranc piše, da je pri sežiganju lesne biomase dodana vrednost na tono suhega lesa 118 EUR, zaposlenost pa je dve delovni uri na tono suhega lesa, v primerjavi s celovito rabo lesne biomase, kjer je dodana vrednost desetkrat večja (1180 EUR/tono) in je zaposlenost dvajsetkrat večja (40 delovnih ur/tono). Bral sem o primerjavi stroškov za delovno uro, ki je bila v Sloveniji leta 2009 13,18 EUR, v Avstriji 33,20 EUR, v 17 evropskih državah 28,47 EUR, da je bilo leta 2009 v obdelavi in predelavi lesa ter proizvodnji pohištva v Sloveniji prek 2000 zaposlenih manj kot leta 2008 ali 200 vsak mesec. Naj k temu še dodam, da smo v Sloveniji neobnovljive vire surovin v glavnem izkoristili (svinec, živo srebro, rjavi premog, uran) in da je ostala degradirana krajina, mestoma so tla celo zastrupljena. Ob teh neugodnih podatkih bi se morali vprašati, zakaj so v Avstriji uspešni, pri nas pa nismo; če Avstrijci ne bi bili uspešni, pač ne bi uvažali lesa. Kljub tako visokim stroškom dela je tam gospodarstvo uspešno in konkurenčno. Zato bi morali z gozdom, ki nam daje les in je eden od temeljev turističnega razvoja, še naprej skrbno ravnati. Proizvajati bi morali visoko kvalitetne lesne sortimente, lesarji pa iz njih tudi izdelati takšne izdelke. Obstajati bi morala tesna vez med gozdarstvom, lesno predelavo in trgovino. Konkurenčnost je predvsem v izdelavi visokokvalitetnih, estetsko oblikovanih, funkcionalnih in novih izdelkih. Konkurenčnosti ne bi smeli iskati na trgu v odpuščanju delavcev in nizkih plačah in izvozu okroglega lesa, ampak v angažiranju njihovega znanja in inovativnosti. Zato z upanjem gledam na projekt Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec o gradnji lesenih hišic. Tri provokativna vprašanja: Ali se je kdo pozanimal, kaj bo nemški kupec izdelal iz tistega hloda, za katerega je na licitaciji v Mislinjski Dobravi plačal 9759 EUR? Ali je kdo prosil za fotografije teh izdelkov? Koliko plača mojstru, ki mu je zaupal hlod v nadaljnjo obdelavo?

(se nadaljuje)

Razmišljanje ob otvoritvi vodovoda Topla

Janez Švab

Že pri izdelavi študije Primerjava onesnaženosti v zgornji Mežiški dolini med letoma 1989 in 2002 se je pokazalo, da so vodni viri, ki napajajo Črna s pitno vodo, onesnaženi. V poznejših letih temeljitejšega vzorčenja smo ugotovili, da je v nekaterih letih kar tretjina vzorcev prikazala onesnaženost. Že naši predhodniki, predvsem gospoda Stakne in Markovič, so v to, da bi izboljšali vodooskrbo, vložili ogromno truda.

Žal se je poizkus izgradnje vodnega vira iz Burjakovega jezera zaradi občasnih vdorov površinskih voda v predvideni zbiralnik ponesrečil. Torej smo bili v letu 2003 spet na začetku. Odločali smo se med različnimi možnimi vodnimi viri, ki jih je na področju naše občine veliko, a žal so od porabnikov zelo oddaljeni. Drugi problem je bil denar. Občina je z izračunano primerno porabo in nekaterimi dodatnimi viri le s težavo obvladovala vsakodnevne potrebe. Kazale so se sicer nekatere možnosti s podelitvijo koncesije za morebitno polnilnico pitne vode, a kaj, ko o takšnih zadevah ne odloča občina, ampak pristojno ministrstvo. Začeli smo z akcijo raziskave vodnih virov in možnostjo pridobitve sredstev. Po predstavitvi problemov posameznim takratnim ministrom z veliko pomočjo Irme Pavlinič Krebs smo naleteli na posluh pri takratnem ministru za okolje Janezu Kopaču in pri ministru za obrambo, koroškemu rojaku Antonu Grizoldu. Okvirni dogovor je bil, da bi bil nov vodni vir namenjen vodooskrbi celotne Mežiške doline in da bi financiranje potekalo po sistemu soinvestitorstva; del za pripravo investicije iz občine in del za izgradnjo iz sredstev ministrstev.

Imeli smo srečo, da so tudi naslednji ministri Janez Podobnik, Karel Erjavec in Roko Žarnič prepoznali pomembnost projekta. Seveda ne smemo pozabiti vseh tistih ljudi, ki so neposredno odločali o projektu, kot so Radovan Tavzes, Meta Gorišek, Marjeta Rejc Saje in še posebej Bernarda Podlipnik, ki je odprla pričetek gradnje. Skupaj smo iskali način financiranja in moram reči, da sem v tistem času preživel veliko strahov in suhih ust. Tudi na ministrstvu so iskali način zagotovitve sredstev in včasih je postajala stvar že kar dramatična.

Marsikatera pot v Ljubljano skupaj s tajnico Nado Vačun je minila v tišini, v upanju, da si kdo ne bi premislil in do realizacije projekta ne bi prišlo. V tem primeru bi se morali v

Črni vsekakor odpovedati obnovi šole, ureditvi centra ali sodelovanju pri evropskih projektih. Operativno je stvari na MOP prevzel človek, ki je vajen operativnega dela, ki pozna funkcioniranje občin, skratka človek, ki nas je razumel, Uroš Nučič. Takrat so se v Sloveniji pogovarjali o kar nekaj vodooskrbnih sistemih in le naš se je zaključil. Dela v Halozah, Pomurju in v Beli krajini bodo potekala še kar nekaj časa.

Vhod v rudniške rove, kjer je začetek vodovoda Topla

Kot sem že omenil, ni šlo brez težav, predvsem pri zagotovitvi finančnih sredstev in pri služnosti za zemljišče, pa čeprav čez nekaj let skoraj nihče več ne bo

vedel, kje potekajo cevi. Še enkrat hvala vsem služnostnim upravičencem, čeprav smo včasih izgubljali živce. Včasih je za kaj neugodnega potrebno le malo političnega nagajanja in stvari ne potekajo tako, kot si želiš.

Moram reči, da sem v teh letih spoznal veliko spoštovanja vrednih ljudi in da je ta vodovod bil zame velik strokovni izziv in veliko delo. Projekt je vreden okrog 2.300.000 evrov in v okoli 90 odstotkih ga je financiral Vodni sklad na MOP, ostalo pa Občina Črna na Koroškem. Za primerjavo: ta projekt je vreden toliko, kot znaša letna primerna poraba naše občine. Naj se še enkrat zahvalim vsem, ki ste nam omogočili to gradnjo, in vsem, ki ste to gradnjo izvajali. Še posebej se bi rad zahvalil odgovornemu vodji del Mateju Križniku, NIVO Celje, vodji nadzora in pooblaščenki za stike z MOP Bernardi Jurič, Projekt Nova Gorica, tajnici občinske uprave Nadi Vačun in še posebej Urošu Nučiču, ki nas je vedno razumel.

Upam, da se bo v skladu z dogovorjenim in napisanim gradnja vodovoda nadaljevala proti ostalim krajem v Mežiški dolini. Vodni vir Topla je rešil vodooskrbo kraja Črna, a je lahko tudi vir, ki bo na razpolago vsem krajem v Mežiški dolini.

Janez Švab in dr. Janez Podobnik ob podpisu pogodbe

Praznovanje 50-letnice

Janko Ošlovnik

Pred petdesetimi leti, 12. junija 1961, se je rodil naš prijatelj in predsednik Vaške skupnosti Pameče-Troblje Milan Širnik. Za ta častitljivi rojstni dan smo mu prijatelji zjutraj ob 5. uri, ob kateri je bil tudi rojen, s pomočjo pihalnega orkestra Slovenj

Gradec pripravili budnico. Po odigranih dveh vižah in salvi strelav smo ga končno prebudili, mu čestitali in seveda nazdravili za njegov jubilej, nakar smo mu postavili tudi veličasten mlaj. Po opravljenem delu smo posedli za mize ob njegovi urejeni hiši in se povesečili v popoldanske ure. Kot je sam dejal, je bilo to zanj nepozabno presenečenje in eno najboljših praznovanj rojstnega dne.

Čez teden dni, v soboto, 18. junija 2011, je naš jubilar Milan organiziral veliko zabavo v Podgorju pri Kovaču za vse sorodnike in prijatelje, ki smo se nato razšli v poznih jutranjih urah. Proti jutru smo sklenili, da čez deset let in seveda vsakih nadaljnjih deset to skrbno ponavljamo do njegove stote obletnice, potem pa se tako ali tako ponavlja vsako leto.

Zbrana družina ob Milanu

Socialni izzivi

Denarna socialna pomoč (prvi del)

Polonca Jakob Krejan, univ. dipl. soc. del.

Na spletnih straneh centrov za socialno delo najdemo različne načine argumentacije denarne socialne pomoči. Najbolj primerna se mi zdi CSD Ljubljana Šiška, ki pravi: *»Denarna socialna pomoč je namenjena tistim, ki se iz takšnih ali drugačnih razlogov, na katere niso mogli vplivati, znajdejo v stiski. Ob taki pomoči*

naj bi lažje poiskali izhod iz situacije, v kateri so se znašli.« Cvetka med rožicami pa je argumentacija CSD Maribor, ki je denarno socialno pomoč opisal takole: *»V primeru, ko si svojega preživetja ne morete sami zagotoviti, ste upravičeni do denarne socialne pomoči.«*

V današnjem času je o preživetju veliko govora v vseh oblikah medijev in velik poudarek je, kot pravijo na MDDSZ, da je denarna socialna pomoč namreč zadnja v sistemu vseh pravic, ko so že bile izčrpane vse druge možnosti za preživetje. Sistem pomoči, ki je veljal vse od leta 1992, je v današnjem času zahteval prilagoditev.

V tem obdobju se je v Sloveniji v vsakdanjem življenju marsikaj spremenilo. Konsistentno je bilo potrebno ponovno določiti tudi višino minimalnega dohodka, ki posamezniku še zagotavlja preživetje. Na podlagi Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/2006) se osnovni minimalni znesek spreminja 1. januarja za tekoče leto. Kdor si tega ne more zagotoviti sam s svojim delom, z dohodka iz premoženja ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, je upravičen do denarne socialne pomoči. Vendar pa mora izpolnjevati pogoje, ki so natančno določeni z zakonom.

Nadaljevanje na str. 28

Kdo je upravičen?

Do denarne socialne pomoči so upravičene osebe, ki nimajo dohodkov ali pa so ti pod višino osnovnega zneska minimalnega dohodka (229,52 €). Če osebe dohodkov sploh nimajo, prejmejo navedeni znesek v celoti, sicer pa v višini razlike med lastnimi dohodki in navedenimi zneski. Poleg tega cenzusa je pri presoji upravičenosti pomembno zlasti, ali ima posameznik oziroma družina premoženje, s katerim bi se lahko preživljala, ali je uveljavljala vse druge pravice in ali je oseba sama aktivna pri reševanju svojega problema. Slednje je pomembno zlasti za vse, ki lahko delajo in morajo biti zato prijavljeni na Zavodu RS za zaposlovanje, se vključevati v ponujene programe aktivne politike zaposlovanja ter biti tudi sami aktivni pri iskanju zaposlitve.

Določitev višine denarne socialne pomoči

Višina denarne socialne pomoči za upravičenca, ki nima lastnih dohodkov po Zakonu o socialnem varstvu, se določi v višini minimalnega dohodka. Višina denarne socialne pomoči za druge upravičence se določi kot razlika med minimalnim dohodkom, ki pripada upravičencu, in njegovimi dohodki, ugotovljenimi na način, ki ga določa zakon. Višina denarne socialne pomoči za družino se določi kot razlika med seštevkom minimalnih dohodkov, ki pripadajo posameznim upravičencem oziroma družinskim članom, in dohodki vseh družinskih članov.

Višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana je v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določena po naslednjih merilih:

- ▶ prva odrasla samska oseba v družini: 1 (229,52 €);
- ▶ vsaka naslednja odrasla oseba v družini: 0,7 (višina minimalnega dohodka za enostarševsko družino se poveča za 30 % osnovnega zneska minimalnega dohodka; v primeru skupnega varstva in vzgoje otroka se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka in dodatek za enostarševsko družino iz prejšnjega odstavka določita v polovični višini);
- ▶ otrok do 18 let in polnoletni otrok, ki so ga starši dolžni preživljati zaradi rednega šolanja: 0,3.

Tako minimalni dohodek, do katerega je mogoče pridobiti denarno socialno pomoč, od 1. julija 2010 znaša:

- ▶ za samsko osebo in prvo odraslo osebo v družini: 229,52 €;

- ▶ za vsako naslednjo odraslo osebo v družini: 160,67 €;
- ▶ za otroka: 68,85 €;
- ▶ povišanje za enostarševsko družino: 68,85 €.

Denarne socialne pomoči se ne dodeli samski osebi oziroma družini, ki ima prihranke oziroma premoženje, ki dosega ali presega višino 60 osnovnih zneskov minimalnega dohodka.

Izredna denarna socialna pomoč

Izredna denarna socialna pomoč se lahko dodeli v izrednih okoliščinah. To pomoč se lahko dodeli tudi v primerih, ko upravičenec sicer presega "cenzus" za dodelitev denarne socialne pomoči, a se je iz razlogov, na katere ni mogel vplivati, znašel v položaju materialne ogroženosti. V vlogi mora vlagatelj natančno navesti, za kakšen namen potrebuje pomoč, in natančno opredeliti višino sredstev, ki jih potrebuje, upravičenec pa je dolžan prejeto pomoč porabiti za namen, za katerega mu je bila le-ta dodeljena. Upravičenec je dolžan v roku 15 dni po prejemu pomoči predložiti pristojnemu centru za socialno delo dokazila o porabi sredstev. Če tega ne stori ali pa se iz dokazila ugotovi, da pomoč ni bila namensko porabljena, ni upravičen do enkratne izredne pomoči oziroma izredne pomoči 18 mesecev po mesecu prejema izredne denarne socialne pomoči.

Poznamo dve kategoriji izredne denarne socialne pomoči:

- ▶ za obdobje – dodeli se za obdobje, torej za materialno ogroženost, ki bo trajala več kot dva meseca;
- ▶ enkratna – podeli se v enkratnem znesku, ker gre za trenutno materialno ogroženost.

Kako do denarne socialne pomoči?

Vlogo za denarno socialno pomoč je treba vložiti pri pristojnem centru za socialno delo na posebnem obrazcu, priložiti pa je treba dokazila, ki so navedena na koncu obrazca. Obrazce lahko najdete in si jih natisnete tudi na našem spletu. Med prejemanjem denarne socialne pomoči je upravičenec v osmih dneh dolžan sporočiti vse spremembe, ki vplivajo na prejemanje te pomoči (spremembe glede družinskih članov, dohodkov ipd.).

O upravičenosti do denarne socialne pomoči izda pristojni center za socialno delo odločbo, zoper katero se upravičenec lahko pritoži na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Trajanje pravice:

- ▶ prvič se dodeli največ za tri mesece;
- ▶ ponovno se lahko dodeli največ za šest mesecev (odvisno od okoliščin; presodi jih uradna oseba na centru za socialno delo), ko ni mogoče pričakovati izboljšanja socialnega položaja upravičenca (starost nad 60 let, bolezen ali invalidnost), se lahko dodeli največ za obdobje enega leta;
- ▶ upravičencu nad 60 let in tistemu, ki je trajno nezmožen za delo in je brez vsakršnih dohodkov oziroma prejemkov ter brez premoženja in nima nikogar, ki bi ga bil dolžan in sposoben preživljati, in živi doma, se dodeli trajna denarna socialna pomoč.

Pravica do dodatnega zdravstvenega zavarovanja za upravičence do denarne socialne pomoči

Od 1. januarja 2009 je zavarovanec oziroma po njem zavarovan družinski član, ki je upravičen do denarne socialne pomoči oziroma izpolnjuje pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči, upravičen tudi do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev. Zavarovanec oziroma po njem zavarovan družinski član je do kritja razlike upravičen za čas prejemanja denarne socialne pomoči oziroma za čas izpolnjevanja pogojev za njeno pridobitev. Prejemnikom denarne socialne pomoči (DSP) za uveljavitev navedene pravice ni treba storiti ničesar – že z odločbo o pravici do DSP so upravičeni tudi do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev. Osebe, ki sicer izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do dodatnega zdravstvenega zavarovanja, a iz kakršnega koli razloga niso prejemniki denarne socialne pomoči (nimajo odločbe o DSP), morajo vložiti posebno vlogo za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za pridobitev pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev.

Krivdni razlogi

Ne glede na pomanjkanje sredstev za preživljanje oseba ni upravičena do denarne socialne pomoči, če se ugotovi, da je brez teh sredstev po svoji krivdi.

Opozorilo!

Dedovanje Republike Slovenije premoženja osebe, ki je prejela denarno socialno pomoč, pomeni, da je po Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o dedovanju (ZD-B) po 128. členu določeno, da se dedovanje premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, omeji do višine vrednosti prejete pomoči. Ta omejitev se izvede tako, da

postane del zapustnikovega premoženja, ki ustreza vrednosti prejete pomoči, lastnina Republike Slovenije, če se je pomoč financirala iz proračuna Republike Slovenije, oziroma lastnina občine, če se je pomoč financirala iz proračuna občine. Če se dediči zavežejo

povrniti vrednost dane pomoči Republiki Sloveniji oziroma občini, dedujejo vse zapustnikovo premoženje. V prejeto pomoč se izmed pravic, ki jih financira Republika Slovenija, šteje denarna socialna pomoč.

Natančne informacije o denarni socialni pomoči boste našli v:

- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS 3/2007 – UPB2, 23/2007 - popr., 41/2007 – popr.) - http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r01/predpis_ZAKO5111.html. Povzeto dne: 8. 7. 2011.

- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dedovanju (ZD-B), http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r07/predpis_ZAKO317.html. Povzeto dne 8. 7. 2011.

- Strani posameznih centrov za socialno delo ter na spletnih straneh Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve; http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/denarna_socialna_pomoc/. Povzeto dne 8. 7. 2011.

EstEtika

O problemu duh-telo

Marko Krejan

Eden izmed najstarejših, največjih in najbolj zanimivih problemov filozofije je vprašanje duha in telesa. Problem, o katerem so razmišljali že starokitajski modreci in stari Grki, problem, ki so se ga tekom zgodovine dotaknili tako rekoč vsi filozofi, ostaja dandanes še vedno aktualen in poln zanimivih vprašanj. Poleg filozofije se z njim ukvarjajo še teologija, psihologija, fizika ter nevroznanost.

Osnovna filozofska pristopa do problema sta dva, dualistični in monistični. Dualizem je stališče, ki zatrjuje, da sta duh in telo dve ločeni in povsem različni substanci, ki sta v času človeškega življenja nekako povezani in medsebojno učinkujoči, vendar duh lahko preživi telesno smrt. Monistično stališče pa trdi, da obstaja samo ena vrsta substance, bodisi fizična, čemur pravimo materializem, bodisi psihična, čemur pravimo idealizem.

Predstavnik dualizma je bil že sam Platon, ki je rekel, da je telo pravzaprav ječa duše, v katero je ta tekom zemeljskega življenja ujeta. Pisal pa je tudi o neke vrste reinkarnaciji oziroma selitvi duš. Najbolj znan in vpliven dualist pa je bil Rene

Descartes (1596–1650). Ta je pisal o tem, da narava ter ves materialni svet delujeta po mehanskih zakonitostih in da so pravzaprav živali neke vrste brezdušni meseni avtomati. Tudi človeško telo je svojevrsten stroj, vendar s to razliko, da je povezano z dušo oziroma duhom, ta pa vpliva ali usmerja njegovo govorjenje ter delovanje. Samo telo pa tudi vpliva nazaj na duha, saj mu posreduje informacije ter občutja preko čutil. Povezavo med duhom in telesom pa je Descartes umestil v žlezo epifizo oziroma češariko.

Predstavnik monističnega idealizma je bil recimo Berkeley, o katerem smo že pisali v eni od prejšnjih števil, in ki je trdil, da ne obstaja nič materialnega, temveč samo duše in bog. Podobno mišljenje lahko zasledimo v azijskih filozofijah in religijah, ki pravijo, da je materialni svet zgolj iluzija. Predstavnik materialističnega monizma je bil Hobbes, o katerem smo prav tako že pisali. On pravi, da svet sestavlja samo materialna substanca in gibanje, ki povzroča njeno spreminjanje. Tisto, čemur pravimo psihično ali duševno dogajanje, Hobbes razloži s tem, da v možganih pač prihaja do premikov atomov ter tekočin in to povzroča naša občutja, želje, misli itd. Tovrstni materializem seveda zanika obstoj nesmrtnih duš, zato so ga dualisti ter teologi močno zavračali ter izpodbijali. No, z razvojem znanosti in s pridobivanjem velikih količin novih podatkov pa se je tudi vprašanje duha in telesa dokaj spremenilo in dosti bolj specifično oblikovalo. Najbolj

obetavna in najbolj dodelana smer sodobne filozofije, ki se ukvarja s tem problemom, se imenuje fizikalizem. Temelji na tem, da je dejansko celotni svet fizikalen, torej sestavljen iz materije, energije, fizikalnih polj in ter zakonov, ki vladajo med njimi. Tudi smo ljudje izključno fizikalna bitja in vse tisto, čemur pravimo psihično ali duševno dogajanje ter občutje, je dejansko le neko fizično, kemično ter električno stanje ali dogajanje v naših možganih in nič drugega. Skratka, psihični procesi so povsem izenačeni s fizičnimi. Vendar s to izenačitvijo hitro pridemo do zelo zanimivih problemov. Dokaj preprosto je namreč fizikalistično pojasniti občutenje bolečine, ki ga ima nekdo, ko prime za vroč likalnik. Zatakne pa se pri bolj zapletenih občutjih, kot so recimo čustva, želje in prepričanja. Veliko se recimo piše in govori o tem, da je ljubezen, to zapleteno in močno čustvo, pravzaprav zgolj stvar hormonov in kemičnih procesov in se jo torej da povsem fizikalno razložiti. A obstajajo še bolj zapletene reči. Kako pojasniti zavest in kako razložiti posameznikovo subjektivnost? Ljudje imamo vendarle dokaj podobno narejene možgane, a smo si osebno zelo različni. Kateri so tisti procesi, ki oblikujejo svojstvenost karakterja, kaj je svobodna volja in kje se nahaja, kaj je samozavedanje in kako nastane? To so vprašanja, s katerimi se med drugim ukvarja sodobna filozofija duha, ob tem pa hodi z roko v roki z drugim vedami, predvsem s fiziko in nevroznanostjo, in se z njimi medsebojno dopolnjuje. Mnogi filozofi so hkrati tudi znanstveno izobraženi, kar je pravzaprav najbolje, saj tako pokrivajo več območij in lažje ter hitreje pridejo do konkretnih rezultatov.

O problemu duh-telo priporočam knjižico *Fizično in psihično* avtorjev Olge Markič ter Nenada Miščevića ter čudovit zbornik *Oko duha* (ur. Hofstadter & Dennett).

Mind blowing

(http://www.chronon.org/articles/trouble_with_physicalism.html, avtor Nicholas Cann)

Windows 7 in dopust

Zoran Laznik, MCSA

Julij je poletni mesec počitnic in dopustov, to je čas, v katerem damo na stran vsakodnevne naloge, rutinsko delo in skrbi. Posvetimo pa se stvarim, za katere nam čez leto primanjkuje časa (razna potovanja, športne aktivnosti ali pa se prepuščamo brezdelju). Ob tem pa zelo radi poslušamo glasbo ali v miru pogledamo kakšen film.

Windows 7 nam za predvajanje glasbe in videa ponuja **Windows Media Player 12**, ki ga lahko poženete in upravljate kar iz opravilne vrstice.

Lahko pa kliknete gumb **Start, Vsi programi** in nato **Windows Media Player**.

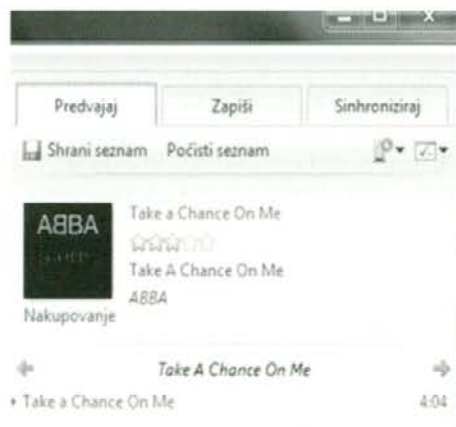

Iz knjižnice preklopite v način **Trenutno se predvaja** tako, da v spodnjem desnem kotu predvajalnika kliknete gumb **Preklopi v Trenutno se predvaja**. Če se želite vrniti nazaj v knjižnico, v zgornjem desnem kotu predvajalnika kliknete gumb **Preklopi v knjižnico**.

Knjižnica programa Windows Media Player (za temeljit nadzor predvajalnika)

Sestavljanje predstavnostne knjižnice

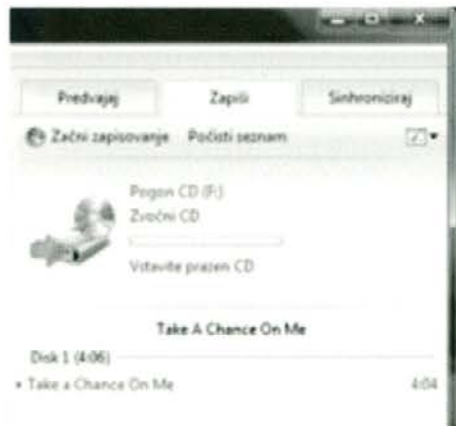
Windows Media Player išče datoteke v določenih knjižnicah sistema Windows v računalniku, da jih doda v knjižnico programa Windows Media Player: glasbena, videoknjižnica, knjižnica slik in posnetih TV-oddaj. Če želite sestaviti predstavnostno knjižnico, v knjižnice vključite mape iz različnih lokacij v računalniku ali zunanjih naprav, kot je prenosni trdi disk.

Uporaba zavirkov za dokončanje ključnih opravil **Predvajaj**, **Zapiši** in **Sinhroniziraj**

Zapisovanje

S programom Windows Media Player lahko kopirate glasbo, slike in videe v računalniku na prazen CD ali DVD. S predvajalnikom lahko na CD zapišete zeleno kombinacijo skladb, da jih lahko poslušate tudi takrat, ko niste ob računalniku. Zvočne CD-je, ki jih ustvarite, lahko na primer predvajate z vsemi standardnimi predvajalniki CD-jev. Pod zavirkom **Zapiši** lahko naredite tri stvari, v programu Windows Media Player je namreč na voljo možnost za zapisovanje na tri vrste diskov: zvočni CD-ji, podatkovni CD-ji in podatkovni DVD-ji. Vrsta diska, ki jo uporabite, je odvisna od tega, kaj želite kopirati (ali želite kopirati le glasbo ali kombinacijo glasbe, videov in slik), koliko gradiva želite kopirati in s katero napravo želite predvajati disk (na računalniku ali predvajalniku CD-jev).

Sinhroniziranje naprave

S predvajalnikom lahko glasbo, video in slike sinhronizirate z različnimi prenosnimi napravami, vključno s prenosnimi predvajalniki, pomnilniškimi karticami in z nekaterimi prenosnimi telefoni. To storite tako, da podprto napravo priključite v računalnik, predvajalnik pa izbere najustreznejši način sinhroniziranja (samodejno ali ročno). Nato lahko datoteke

in sezname predvajanja v knjižnici programa Windows Media Player sinhronizirate z napravo.

Na tem zavihku lahko naredite kar koli od tega: samodejna sinhronizacija – vsakič ko vzpostavite povezavo med napravo in računalnikom, Windows Media Player pa se izvaja, bo program samodejno posodobil vsebino naprave, da zrcali vsebino knjižnice ali le njen del, odvisno kaj želimo sinhronizirati; ročna sinhronizacija – sami izberemo, kaj želimo sinhronizirati, in poženemo sinhronizacijo.

Kopiranje s CD-ja za pridobitev digitalnih glasbenih datotek

V knjižnico programa Windows Media Player dodajte glasbo tako, da uporabite pogon CD računalnika, kamor kopirate CD-je in jih shranite v računalnik kot digitalne datoteke.

Med kopiranjem s CD-ja program Windows Media Player naredi kopijo vsake skladbe, jo shrani na trdi disk kot zvočno datoteko Windows Media (WMA), datoteko MP3 ali WAV in jo nato doda v knjižnico programa.

Trenutno se predvaja (preprost in uporaben za predvajanje)
Z njim si lahko ogledate DVD-je, videe ali glasbo, ki se trenutno predvaja. Odločite se lahko, da prikazete le element, ki se trenutno predvaja, ali kliknete predvajalnik z desno tipko miške in nato **Pokaži seznam**, če si želite ogledati izbor razpoložljivih elementov. Če imate v računalniku nameščen pogon DVD ali združljiv dekodeer DVD, lahko uporabite Windows Media Player za predvajanje DVD-videov – ista vrsta DVD-ja se uporablja za razdeljevanje filmov. Če se prikaže pogovorno okno z opozorilom, da dekodeerja DVD nimate, kliknite **Pomoč v spletu** in preberite, kje ga lahko dobite.

Seveda pa na trgu programskih predvajalnikov obstaja kar nekaj alternativ, ki so bolj ali manj priljubljene in poznane (WinAmp, BsPlayer, VCL Player ...).

Ločevanje odpadkov

Irma Marija Zajc

Ločevanje odpadkov,
božja šiba ali politična poteza?
Nam nikakor ne ustreza,
da moramo paziti, kaj kam damo
in kako sploh naj z njimi ravnamo?

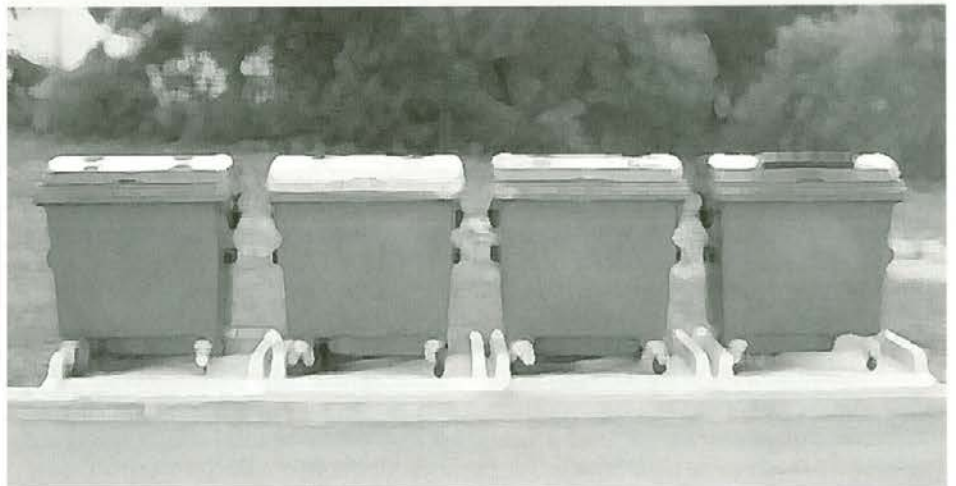
Aha, jabolko olupim, imam eno vrečko,
kam naj že vržem prazno loto srečko?
Da o poštnih kuvertah ne govorim,
tam je moj naslov, lahko inšpektorja dobim.

Ločevanje plastenk v tretji vrečki nadziram,
saj njihove zamaške posebej zbiram,
če si privoščim vino, pivo ali sangrijo,
se steklenice že v četrti zbiralni enoti drobijo.

Tu so še vsakodnevne polkilogramske reklame,
peta vrečka mi že pol kuhinje zavzame,
sploh ne vem več, kje naj v stanovanju prostor dobim,
da vse ločevalne vrečke lepo razporedim.

Pa odnesem vsa ponosna svoje ločene smeti,
odprem kante, uh, kako iz njih smrdi,
a očitno sem ena redkih, ki se zakona držim,
saj ob pogledu na vsebino "ločenih" smeti kar onemim.

Vsi zakoni so bob ob steno, *ma kaki* ločevanje,
v naših kantah je eno dobesečno *sranje*.
Ko bomo pa od inšpektorja kazen prejeli,
bodo "neločevalni" sosedi najbolj noreli.

Menedžerka in dopusti

Milena J. Cigler

Foto: Igor Senekovič

Zadnjič je bila menedžerka Mateja izredno dobre volje, zato sva z Martino predvidevali, da bi bilo dobro načeti temo o dopustih. Za uverturo v dopuste me sestrična Sandi vabi v Ihan na 40-letnico njenega alpinista Vilija. »Treba je v redu proslaviti, saj veš, alpinisti so nor *folk* in nikoli ne veš, kdaj se bo Vili »zvalil« po skalah pod Grintavcem, ki je njegov vsakonedeljski vzpon ob dveh zjutraj,« je menila Sandi. Pripomnila je tudi, da plača tisti, ki bi ga za nekaj časa hotela imeti. »Teško boš našla katero,« sem pripomnila ob misli na vstajanje ob dveh ponoči. »Saj vem, je zavzdihnila, ena ga je že imela, a samo en mesec, potem sem ga dobila nazaj z vrečo krompirja, ker je imela kmetijo!« »Torej, koliko koz imata zdaj in koliko jih bo takrat, ko bom jaz prevzela vajeti v roke?« je povzela Mateja, ki se je naveličala poslušati moja razpredanja o Sandi in Viliju in vreči krompirja. Pa ravno sem jo hotela vprašati, kaj misli, da je tisti krompir pomenil, ker je več možnih razlag. »V bistvu bosta takrat dve odrasli kozi, zdaj je še pet kozlov, ampak, Mateja, že pred glavnim dopustom bodo samo trije kozlički in dve odrasli kozi!« Ker jo je dobra volja še držala, sem omenila, da je stara koza Pika zelo čudaška: odkar so jo lani napadle ose, ne najde več v svoj boks, ko se vrne s pašnika, in hoče na vsak način v Belkin boks, kot da je tam boljša krma, čeprav je krma v *gajbi*, sama ima pa gosposke jasli še iz časov konja Miška. »Aja, pa kadar Pika z glavo suka po zraku, je žejna!« »Belka se pa dere, kadar je žejna,« je dodala Martina, saj jo ona najprej sliši, ko kadi na balkonu. »Sicer je pa najbolje, da si sama ogledam zadevo,« je menila Mateja, »če gresta že v soboto na mini abraham v Ihan, je nujno, da stvari vidim na svoje oči!« »Tako je,« smo menile vse tri in se podale proti hlevu. »Zakaj pa leva polovica vrat visi na žici?« je zanimalo Matejo. »Tvoj ati jih je tako »rešil«, da jih ni vietnamski prašič Mirko čisto razstavil na prafaktorje, torej deske!« »Aha!« je bila zadovoljna naša ljuba menedžerka, saj ko smo omenile njenega atija, je bilo vse v redu, ker ga zelo *obrajta*. Ko pa sva še dodali, da dela že nova vrata, je bilo pa sploh krasno. »Zakaj pa Pika tako prevedno muli travo okoli jasli?« je bila radovedna. »Zato ker na sredini jasli pod travo sedi kokoš in nese jajca,« sem ji pojasnila. Še preden sem ji utegnili

pojasniti, da to kokoš ljubosumno čuva petelin Koki - Župa, je ona ročno zgrabila kokoš in jo zabrisala v kokošnjak, Župa pa je skočil v njen hrbet in jo temeljito oključal. »Avvvvvvvvvvv! *Sranje*, spravi v lonec tega petelina!« je zakričala, jaz pa sem rekla, naj ga ona, medtem ko bom me v Ihanu. »Kaj pa je temu petelinu, ali je nor!« se je zadržala Mateja in ga s šibo, ki jo je našla na tleh v boks, ošvrknila po petelinjem grebenu »Tvoj ati je rekel, da naj ga dava v juho, ko je tako hudoben, in sedaj ga kličemo Župa, da se malo prestraši!« »Aha, spet moj ati!« je dodala, ampak z odgovorom je bila očitno zadovoljna. »Zakaj pa kokošnjak ni več ograjen z mrežo, kot je bil?« je očitno opazila vsevidna menedžerka. »Ker jo je Mirko uničil, ko je hotel jesti krmilo za nesnice, za novo pa nimam denarja!« sem pojasnila in ona je dala direktivo: »Do sobote, da je to zamreženo, če ne se nimamo kaj meniti o *ahtanju* živali!« Ponižno sem prikimala, saj drugega mi ni preostalo. Komaj sem si oddahnila, misleč, da je to vse, ko se je pojavil v hlevu črn zajček, ki ga kličemo Rebit, in pričel jesti kokošim oves iz kokošnjaka. »Kaj pa je spet to, a zdaj naj *fotram* še zajca v kokošnjaku?!« se je razkurila Mateja. »Dunja je čistila zajčnik, ker ji je Vančy dal zajkljo in je ta imela štiri mlade, ki so pobegnili in jih ni več mogla uloviti,« sem povedala s poudarkom na čistila, ker Dunja je res redoljubna, zato ni ona kriva, če zajčki svobodno tekajo po posestvu. »To je pa zdaj zadnje, kar vama še rečem: v soboto da sta zajca spet v zajčniku in kure za mrežo, sicer odpovedujem službo menedžerke!«

»Bo, bo, Mateja, samo glede Sladkeca št. 1 (to je kozliček, ki ga je Pika skotila nazadnje) ti moram še povedati, da mu Pika ne pusti vleči oz. piti mleka, če je ne držiš!«

»In kaj še, naj ona dva *gavnarja*, ki sta se prva skotila, podojim jaz osebno ali jima dam flaško?« je bila že malo sarkastična. »Ne, Sladkec št. 2 pije pri Belki, ki je imela samo eno kozico in ima dovolj mleka, ampak jo je tudi treba držati, da mu pusti piti!«

»A vesta kaj, zdaj se mi že meša od vajinih kozlarij! Eno še zinita, pa me ne bo več blizu!« »Ne, Mateja, saj bo vse v redu, drugega ni, le mladiče od mačke Mike nesi vsak večer v zajčnik!«

»Zakaj pa spet to?« je že z zatajevanim besom izdabila menedžerka. »Mika ne razume, da garaža ni primerna za prenočitev njenih ljubkih mačic in jih vsak dan v gobcu nese v garažo, mi jih pa potem odnesemo v zajčnik. »Pojdita se solit!« je še zavpila Mateja, ampak na cedilu, upam, naju tudi tokrat ne bo pustila. »Hvala, hvala!« sva še klicali za njo, ko se je že zgubila za vogalom.

»A misliš, da bo *fotrata*?« me je dvomeče vprašala Martina, ko sva se vračali iz hleva proti hiši. »Ne vem, prosiva sv. Frančiška Asiškega za pomoč, ker to ni več v najinih rokah.«

V deželi kriminalcev ali datura

F. Vezela

V deželi kahlic, brzostrelk, pendrekov in predsednikov se dogaja. Kot uvod: če ti *spizdi* pes, plačaš kazen (če te kdo prijavi), ker ne moreš dokazati, da ga nisi sam spustil s povodca. Konec uvoda. Imam svoj vrt. Ne povem, kje. Da ne bo neposrednih dokazov ... V njem je kup raznih rastlin(ic): čebula, solata, koper, ognjič, bazilika, ohrovtov lučnik, papeževa sveča, sončnice, vinska rutica, melisa, meta, črni zobnik, kopriva, triplat, toliščak, rukola, rož in cvetlic nešteto sort, timijan, origano, kristavec (datura) ... e, tu pa se moram ustaviti! Datura je prepovedana! Kaj počne v mojem vrtu? Ne ve, da ne sme rasti (v naši deželi)? Bi se pogovoril z njo, a je težko komunicirati s tako rastlino. Njene sorodnice razhudnikovke – ne le, da niso prepovedane – so zaželene in cenjene: paradižnik, krompir, paprika, tobak! Kaj je potem takem storila datura – kristavec – da ni le nezaželena, nego prepovedana (*by the way*: je tudi zdravilo)? Povejmo. Pred leti je nekdo v Prekmurju umrl zaradi posledic uživanja tega zelišča. Umril je, ker ni imel – so povedali prijatelji pokojnega – pri roki druge prepovedane trave – trave. Po njej ne moreš umreti ...

Pametni so potem, ko so onega pokopali, staknili glave in takoj prepovedali kristavec. Tu pa nastopi *keč*. Kako ji dopovedati (daturi), da ne sme rasti? Da smo jo prepovedali. Da je *verboten*? Ne moreš ji. Zato nemarno in neumorno, celo uporno (z razlogom) poganja ne le na mojem vrtu, vidiš jo lahko pri sosedu, pa v vrtu, oddaljenem petsto metrov, pa v vrtku ki je v Kungoti, v Dupleku, pa na Selah, v Vitanju, blizu Bistrice, povsod ... hej! Pa to je kriminal! Eni jo uporabljamo samo kot okrasno rastlino – res je lepa –, drugi kot zeliščni napitek, tretji kot dodatek tobaku; vse lepo in prav, ampak ljudje božji, saj je vendar prepovedana! Iz tega sledi, da bi (skoraj) vsi, ki imajo vrtove, morali pred sodnika! Jasno. Kaj se torej dogaja pri nas? Policaji iščejo konopljo, ki je nedolžna devica proti kurvi kot je datura. Kaj torej počnejo pendreki? Razen pen pen pen po hrbtih? Ja, nič. Pen pen pen. Pa spet pen pen pen, včasih kaj napišejo, nekateri imajo lepo pisavo (kot v četrtem razredu), zlomijo pa tu pa tam roko, pen pen pen – za daturo, ki je, kot rečeno, smrtno nevarna, pa se jim *jebe*. Ljudje bi že davno prijaviili drug drugega, tako so ustvarjeni ti lažni altruisti, če bi ... vedeli. Tako pa so nevedni kot vedno nevede en za drugim sami kriminalci.

Nič, treba bo tožiti policaje, da s tem, ko ne zasežejo plevela po naši deželi – saj ni tako velika, da ne bi mogli –, ogrožajo življenja in zdravje sto tisočih. Še kaj? Travo, zaradi katere doslej še nihče ni umrl, pa iščejo s helikopterji, kar tudi ni majhen strošek (za davkoplačevalce), da ne omenim onesnaževanja, ki ga povzročajo. Še kaj? Če jaz kaj vem: kriminalcev ni naredila družba,

naredil jih je režim. Takoj ko bi črtali nekaj členov in paragrafov, bi se število njih drastično zmanjšalo – če bi pri tem šlo še nekaj političnih glav, pa bi bilo kriminalcev še manj! Kaj bi morali storiti, da ne bi živel v kriminalni družbi? V družbi prestopnikov in ignorantov?! Samo v našem vrtu jih je sedem. Dature pa je kot plevela ...

Humor

Zlatko Škrubej

Facebook

Dedek si ogleduje stran z osmrtnicami, ko v sobo pridrvi Mihec in mu reče: Kaj, dedi, že spet na *facebooku*?

Zadnjič

Lastnik dirkalnih konjev se vrne domov in zaloti ženo s svojim džokejem. Ves v jezi mu ukaže: Razjahaj, to je bilo zadnjič, da si jezdil zame!

Zabavno

Šef vpraša podrejenega: Zakaj me vedno znova sprašujete glede povišice?

– Vaši odgovori me tako zelo zabavajo.

Uradnik

Pijančka se pogovarjata v gostilni, pa reče eden: Naš prijatelj Milan je končno našel večni mir.

– Kaj? Milan je umrl?

– Ne, postal je uradnik.

Dober vzrok

Fant ponudi dekletu poroko na severnem polu in ona ga vpraša: Dragi, zakaj bi se z menoj poročil ravno tam?

– Ker tam traja poročna noč šest mesecev.

Nič novega

Pogovarjata se dva lovca: Moj pes ima izvrsten voh, zavoha me že na 500 metrov!

– Nič novega! Tudi jaz te zavoham!

Moj

Jože vpraša sina: Peterček, ali si kaj moj?

Peterček odvrne: Ne vem. Mamo vprašaj.

Počitnice

Pogovarjata se pijančka v gostilni, pa reče eden: Če samo pomislim, da se moja žena čez 14 dni vrne iz zdravilišča ...

– A je že dolgo tam?

– Ne, šele jutri odhaja.

Nas preteklost kaj nauči?

Štefka Melanšek

Dragi moj Viharnik,
kako si mi zvest,
komaj čakam,
da mine mesec,
da prideš k meni,
da izvem, kaj se dogaja,
da obujam spomine na nekdanje dni.

Takrat se spomini vračajo nazaj v Jazbino pod Uršljo goro, kjer sem bivala med vojno. Imela sem pridnega moža, gozdnega delavca Rudolfa Melanška, ki sem ga spoznala ravno tam. Pri Močivniku sva stanovala v podstrešni sobi, ki je bila soba in kuhinja hkrati. Tam se je rodila hči Justina. Vedela sva, da v tem stanovanju ne bova mogla biti dolgo. Nato sva izvedela, da je pri Cajgerju stanovanje, ki bi ga lahko dobila, morala pa bi skrbeti za Ano Ravnjak, ki je ostala sama. Šla sva do nje in dogovorili smo se, da naju vzame kot najemnika, a besedo do zemlje si je Ana zgovorila. Vse, kar je rekla, sva naredila in po nekaj mesecih nama je izročila Kristavško kašto.

Težki so moji spomini, kako sva iz nič začela z gradnjo novega stanovanja. Ja ja, če imaš dobre sosede in prijatelje, ki ti dajejo pogum, se z dobro voljo in z mladostno

Poglejte nas razborska dekleta in žene. Slikale smo se pri Pečolerju na Razborju, ko smo praznovala materinski dan. Rade obujamo spomine, ki nam starejšim dosti pomenijo, in tudi mladi sledijo našemu zgledu, upam le, da bo tako tudi ostalo; da nam le čas ne prinese spet kaj hudega, da bodo naši potomci imeli lepe spomine.

zagnanostjo vse naredi. Takrat gradnja še ni bila tako stroga, kot je danes. Brat Karel Zbičajnik je naredil načrte, kako bomo obnovili staro kašto, da bo namesto nje zrasla nova hišica, ki nam bo omogočila lepše dni. Vsako nedeljo dopoldne so prišli Franc Rebernik, Karel Ruprecht in moj brat Ferdinand. Delalo se je do kosila, nato so odšli domov.

Res smo skromno živeli in kruha malo imeli. Ko sem ga rezala otrokom za malico, ko so

šli v šolo, sem si želela, da bi ga tudi sama lahko jedla ... Toda kruh je bilo treba hraniti za otroke.

Danes, ko vidim, kaj se dogaja s kruhom, mi je hudo ob misli na preteklost in na to, koliko ljudi živi v pomanjkanju hrane. Srečni smo, da imamo vsega zadosti, ampak kako dolgo bo tako in kaj nam čas prinese, pa ne vemo ...

Pestro poletno dogajanje v MKC Slovenj Gradec

V juliju in avgustu bodo v MKC Slovenj Gradec vsak ponedeljek, sredo in petek (med 10. in 12. uro) organizirali otroške in mladinske ustvarjalne delavnice. Letos bodo delavnice medkulturno obarvane, saj se bodo udeleženci skozi kreativno igro in ustvarjalnost srečali z različnimi kulturami in njihovimi posebnostmi. Delavnice so za udeležence brezplačne, namenjene pa so predšolski in osnovnošolski mladini. V juliju so mladi že spoznavali Afriko, Novo Zelandijo in Grčijo, konec meseca se bodo seznanili s kulturo Japonske. Osnova za delavnico bo skupen pregled knjige Origami, sledila pa bo kreativna delavnica izdelovanja origamijev. V avgustu bodo mladi spoznavali Egipt in Kitajsko. Oglede kratke kitajske risanke bo uvod za spoznavanje kitajske kulture, sledila pa bo kreativna delavnica risanja na svilo. 17. in 19. avgusta bodo otroci spoznavali

Slovenijo in risali slovenske znamenitosti, ki jih bodo poskušali umestiti na nemo karto Slovenije. 22., 24. in 26. avgusta bodo otroci spoznavali Evropo in Evropsko unijo ter turistične znamenitosti. Konec vsakega tedna (tematskega sklopa) bodo izdelki na ogled v Fast art Kiosqueu.

Nataša Konečnik Vidmar

Ogenj v Alpah

V zadnjih nekaj letih smo pričali klimatskim spremembam, kot so segrevanje ozračja, vodne ujme, vetrolomi gozdov, plazovi in toča. Velik razlog za vse to je nenadzorovana sečnja gozdov. Organizacija Cipra se zavzema za rešitev teh problemov in za ohranitev neokrnjene narave, hribov, gora in Alp ter za ohranitev avtohtonega živalstva in rastlinstva. Letošnje leto so prizadevanja te organizacije usmerjena zoper masovno sečnjo gozdov zaradi gradnje igrišč ter drugih turističnih objektov v alpskem območju.

S tem razlogom se bomo **v soboto, 13. avgusta 2011, ob 15. uri zbrali na ekološki kmetiji Kumer v Koprivni v občini Črna na Koroškem**. Tam bomo skupaj s planinci in ekologi v idilični naravi občudovali čudovit razgled s te kmetije in naravo, ki se bohoti v vsej svoji lepoti.

Vabimo vas, da se nam na ta dan pridružite v Črni na Koroškem in z nami podelite svoje mnenje.

Županja občine Črna na Koroškem
mag. Romana Lesjak

Bolj stari, bolj revni

Bernarda Dretnik, samostojna premoženjska svetovalka

Slovenija po praznovanju 20-letnice postaja vse starejša, a ob tem žal tudi vse revnejša. In z njo tudi njeni prebivalci. Tako je. Sodeč po statističnih podatkih, je število starejših od 65 let že od leta 2004 večje od števila mladostnikov, ki še niso dopolnili 14 let. V dvajsetih letih se je število mladih menda zmanjšalo za 30 odstotkov, število starejših pa povečalo za 56 odstotkov. Najhitreje se povečuje število tistih, ki dočakajo 80 let ali več, kar pomeni, da se nam obeta vedno daljša življenjska doba. Super, kajne? Seveda, če si jo bodo ljudje lahko privoščili. Mlajši ljudje bodo zaradi vitaminsko osiromašene ali zastrupljene hrane verjetno vedno pogosteje obolevali in umirali. Morda celo prej kot njihovi starši. Daljša življenjska doba bo tako možna le v primeru, če si jo bomo finančno lahko privoščili. Zaradi vedno višjih cen zdrave hrane, višjih stroškov zdravstvene oskrbe in vedno nižjih pokojnin zaradi padca realne kupne moči denarne valute – evra. Večina verjetno ne ve, da je evro valuta v zadnjih desetih letih v primerjavi z zlatom v povprečju izgubljala 14,6 % realne vrednosti na leto. To pomeni, da se mora vaše premoženje na letni ravni plemeniti z vsaj enakim donosom kot valuta izgublja na svoji vrednosti, da ohranjate svojo realno kupno moč. Tega pa z denarnimi naložbami nikakor ne boste uspeli doseči. Trenutno imajo Slovenci v bankah dobrih 14 milijard evrov. Zakaj? Menda zato, ker je »varno« in ker ne želijo spekulirati. Ob tem pa pozabljajo, da je varnost le navidezna, špekulacija pa ogromna. Ne zavedajo se namreč, da z obljubljenimi obrestmi že danes ne pokrivajo realne inflacije, ki bo v prihodnje vse višja. Realna inflacija je namreč veliko višja od statistično predstavljene in se v EU trenutno giblje okoli 6 %, v Združenih državah Amerike okoli 10 %, v Veliki Britaniji pa okoli 12 %. Torej vam tudi 5 % obrestna mera pri bančnem depozitu ne pomaga prav veliko! Seveda je vaša pravica, da svoje premoženje še naprej izpostavljate riziku razvrednotenja denarne valute, vendar menim, da bi bilo zelo smiselno čim prej razmisliti o optimiziranju dela vašega premoženja. In to z naložbo, s katero boste obdržali finančno samostojnost, likvidnost in realno vrednost premoženja. Najenostavneje boste to naredili s plemenitimi kovinami, ki to poslanstvo opravljajo že več kot 4.000 let. Že imate plemenite kovine v svojem portfelju?

"Prvi korak naredite z zaupanjem. Ni vam treba videti celotnega stopnišča. Samo naredite prvi korak." Martin Luther King ml.

Viharnik

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d.
Vorancjev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

telefon: 02 88 39 480
faks: 02 88 42 684
e-mail: viharnik@gg-sg.si

Direktor:

Silvo Pritržnik

Glavna in odgovorna urednica:

Marta Krejan

Uredniški odbor:

Ida Robnik, Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik,
Marta Krejan, Danijela Zaveršnik, Saša Šuhel

Lektorica:

Marta Krejan, prof.

Naslovnica:

Janez Žalig

Oblikovanje in grafična priprava:

Unigraf - Igor Senekovič, s. p., Prevalje

Tisk:

ZIP center, d. o. o., Ravne na Koroškem

Na podlagi mnenja ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je Viharnik proizvod informativnega značaja (tj. tarifne številke 3).

Mira Čas

1920–2011

Na mizi imam aprilsko številko Viharnika. Namenjena je bila moji teti Miri, mamini starejši sestri. Mira Čas je bila vnetá bralka naše revije. Kot stara Šalečanka je kljub visoki starosti z zanimanjem spremljala najrazličnejša dogajanja na Koroškem, zelo vesela pa je bila kakšnega zanimivega prispevka iz Šaleške doline.

Pred 91 leti sta se hčerinega rojstva veselila mama Štefanija in oče Franc Verdelj, poznana gostilničarja domače gostilne Kavčič v Šaleku. V prijetnem okolju pod Šaleškim gradom je skupaj s sestrama in brati preživljala prijetna otroška leta. Že v rani mladost se je navezala na domačo zemljo, z veseljem je pomagala pri kmečkih delih, pa tudi gospodinjskih del se ni branila.

Na Koroško so jo vezali spomini iz šolskih let, ko je hodila na počitnice h glasbeni družini Krpač v Šmartno pri Slovenj Gradcu. Star ata Gregor Krpač je bil organist, ki je vodil kulturno življenje v majhni vasi ob Mislinji in njeni okolici. Spošтовati lepo slovensko besedo in pesem se je naučila teta Mira prav od njega. Tuja ji ni bila tudi narava in vse, kar je lepega v njej. Pri srcu so ji bili Pohorje in kraji ob njegovem vznožju, še posebno Dovže in Mislinja. Zagledala se je v Bernarda Časa, Inčkovega sina iz Dovž. Stric Bernard je bil gozdar in lovec, predvsem pa dober mož in vesten oče. Prva skupna leta sta preživela v Mislinji. Nato sta si zgradila hišo, ki je postal toplé dom šestim otrokom – Bernardi, Alenki, Miranu, Marjeti, Marji in Tatjanci, ki ji je usoda zapečatila kratko življenje. Časova hiša, ki je stala sredi njiv in travnikov med Šalekom in Velenjem, je bila v kasnejših časih neke vrste študentska hiša. Teta in stric sta podpirala otroke pri šolanju in vsi so doštudirali. Kot študentje smo se radi zbirali pri Času. Kako dober je bil štrudel in drugo pecivo, ki ga je spekla in nam postregla naša teta Mira. Pa tudi z ribezovim vinom smo radi nazdravili ob njenih kuharskih dobrotah. Stric Bernard je imel dve njivi

ribeza, teta Mira pa je uživala v negi najrazličnejših rož in pridelavi vrtnin. Bila je vestna negovalka svojih otrok, sedmih vnukov, še posebno pa moža Bernarda. Tudi po moževi smrti ni pozabila na cvetje. Vrt ob novi hiši na Gorici je bil tako pester in lep kot tisti na šaleškem polju. Časovi so se morali zaradi gradnje novega blokovnega naselja umakniti z nekdanjega zelenega raja v neposredni bližini reke Pake v novi dom.

Teta Mira je rada prebirala Viharnikove kulturne dogodke, saj je bila z njimi povezana vse življenje. Bila je igralka, pevka, pesnica, bralka najrazličnejših zvrst literature in ustvarjalka kulturnega življenja v domačem kraju. Tako kot Viharniku je ostala zvesta knjigi in pesmi do konca življenja. Že zelo bolna je še rada zapela katero svojih najljubših pesmi. Ob prebiranju prispevkov v Viharniku, predvsem Prgišča zgodovine, se je spominjala svojih manj prijetnih dogodkov iz časa narodnoosvobodilne vojne. Kot članica Osvobodilne fronte in aktivistka je pomagala partizanom. Veliko dobrega je storila, a je bila izdana. V Starem piskru v Celju, kjer je bila zaprta, ni izgubila upanja po svobodi. Tega pa ni delila samo s sojetnicami, temveč tudi s partizani, ki so se borili v Šaleški in Mislinjski dolini. Veliko mi je vedela povedati o njih.

Z zanimanjem je prebirala Viharnikove čebelarke članke, saj ji čebele in čebelarstvo niso bili tuji. Možu Bernardu, vnetemu čebelarju, je rada priskočila na pomoč pri čebelarskih delih. Bila je pridna kot čebele delavke. Poglobila se je tudi v prispevke v rubriki Kmetijstvo, še posebno razne domače kuharske in druge recepte, ki jih kot dobra gostinka strokovno ocenjevala. Z veseljem je prebrala gozdarske prispevke, saj je bila na gozd in gozdarstvo navezana več kot pol stoletja. Bila je gozdarjeva žena in mati gozdarja ter solastnica gozda.

Teta je podoživljala najrazličnejše življenjske zgodbe tudi ob prebiranju rubrike Spominjamo se jih. Draga teta Mira, naj ta viharniško in mozaično sestavljen zapis pripomore k ohranjanju spominov na tvoja dobra dela! Spominjali se te bomo tako dobro, kot se spominjamo tvoje najmlajše sestre in moje mame Jože Mlinšek, ki ji je bolezen pred štirinajstimi leti pretrgala življenjsko pot!

Gorko Mlinšek

V nebesih sem doma,
to oznanjujeta
mi zemlja in nebo
in vsaka stvar lepo.
V nebesih sem doma,
od tega ne sveta,
nebes se veselim,
tja priti si želim.
(A. M. Slomšek)

Jožefa Šertel

6. februar 1928–26. junij 2011

Zgodnja poletna jutra, ko se sonce prikrade skozi naša okna, so za marsikoga od nas najlepši del dneva tega letnega časa ... Občutek, ki ga daje takšno jutro, prevevajo misli na nov začetek. Začetek počitnic, dolgih sprehodov, cvetočih balkonov in zelenih travnikov, pa klepetov pri sosedu ali prijateljih ob toplih večerih. In le malokdaj pomislimo, kako kratki in redki so takšni trenutki, ki bi jih morali uresničiti večkrat. Najbolj se tega zavemo, ko mine, ko nas zapustijo tisti, ki smo jih imeli radi. Kot je svoje drage zaradi nenadne bolezni zapustila Jožefa Šertel oz. Rozmanova Pepca.

Jožefa se je rodila v Završah 6. februarja 1928 očetu Antonu in materi Mariji. V družbi treh sester Marije, Tončke in Karoline je odraščala na kmetiji, kjer obveznosti in dela nikoli ni zmanjkalo. Hitro je izgubila očeta, umrl je namreč leta 1942. Tako so se s sestrami in materjo skromno prebijale skozi življenje, ki v času vojne vihre ni prizaneslo nikomur. Same so delale na kmetiji, kjer ni bilo niti elektrike niti vode, same so hodile ponjo daleč po hribu in tako dodobra izkusile njeno dragocenost.

Med vojno so ob kmetiji v gozdu skrbele za partizane in jim nosile hrano. Ker pri hiši ni bilo moške roke, so z žetjem pri drugih kmetih odslužile moška opravila, ki so bila na kmetiji nujno potrebna. Edino veselje in uteha je jim je bilo petje. Rade so pele v cerkvi in si tako polnile duha, da je bilo v vsakdanjem življenju lažje prebroditi druge

tegobe. Čas mladosti je minil, kot bi trenil, in sestre so se počasi poročile in odšle od doma, Jožefa pa je leta 1952 ostala sama z materjo na kmetiji. Pa je tudi njej usoda kmalu prinesla pred vrata ljubezen. K njej v svate je, kot je bilo to v tistih časih, začel hoditi Jože, ki je bil sicer že oče dveh hčera, Olge in Majde. Leta 1963 sta se poročila in Jožefa se je odselila k možu na kmetijo, a je ves čas skrbela za svojo mater in ji nudila pomoč. Leto za tem je rodila hčerko Cvetko, čez pet let pa še Danico. Njena skrb je bila družina. Gospodinjala je, zelo rada pa hodila nabirat tudi borovnice. Posvečala se je rožam in ob njihovi rasti in cvetenju še posebej uživala. In še nekaj je grelo njeno srce – otroci. Njeni in sosedomi, ki jih je bil vedno poln dom. Posebej skrbno je varovala sosedovega Leona, ki so ga njegovi starši že pri osmih mesecih zaupali njej, njen varovanec pa je ostal vse do osnovne šole. Še vedno pa je našla čas za prepevanje v cerkvi. Pred enajstimi leti ji je umrl mož, ostala je sama, njeno srce pa so greli dva vnuka in tri vnukinje. Sedem mesecev je tudi od tega, kar ji je umrla sestra Tončka, po njeni smrti pa je začela vidno pešati. Moč ji je pojenjala, energija se je umirila.

Življenje je iz nje počasi izšlo še zadnji življenjski utrip in 26. junija je umrla. Sledi njenih rok bodo ostale in spomini, ki bodo greli srca hčera in vnukov pa sosedov, prijateljev in znancev...

Natalija Križaj

Zahvala

Ob izgubi najine mame Jožefe Šertel se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nama v težkih trenutkih stali ob strani, nama pomagali, izrekli sožalje, prinašali sveče in cvetje in jo tako v velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi internemu C-oddelku slovenjegraške bolnišnice za ves trud in nego in vsem, ki so pripomogli k lepo opravljenemu pogrebniemu obredu.

Hčerki Cvetka in Danica z družino

Avgust Holc

1931–2011

"Šel je nekoč mlad fant, napotil se je v svet z lahkim korakom in njegovo srce je bilo polno upanja." S temi besedami iz Cankarjevega Martina Kačurja naj mi bo dovoljeno posloviti se od spoštovanega in zasluženega krajana Šmiklavža ter upokojenega učitelja Avgusta Holca, katerega zemeljska pot se je po dolgi in težki bolezni končala v domu starostnikov v Črnečah. Njegovo zdravje je vidno pešalo, ko mu je pred slabega pol leta nenadoma umrla žena Ivica, in čeprav sta sin Ivo in hčerka Nataša z vnukinjami storila vse, kar je bilo v njihovih močeh, da bi vsi skupaj laže prenesli nenadomestljivo izgubo, se je njegovo življenje žal izteklo malo pred dopolnjenim osemdesetim letom.

Avgust je zagledal luč sveta v osrčju prleških vinorodnih gričev, posejanih z majhnimi domačijami, 28. julija 1931 v Stročji vasi pri Ljutomeru očetu Matevžu in materi Mariji kot prvorojeni med tremi sinovi. To je bil predvojni čas težkega življenja malih kmetov, zato so starši za preživetje družine garali od jutra do večera, velikokrat tudi na bližnjih posestvih. Težko življenje, ki ga je doživljal v rani mladosti, je Avgusta popeljalo v svet iskat boljšega kruha. Osnovno šolo je obiskoval v Ljutomeru, kjer pa je že v 3. razredu zaradi okupacije doživel ponemčevanje, ki je trajalo skoraj do konca šolanja. Šolanje je nadaljeval na mariborskem učiteljski in tam se mu je uresničila velika želja, postati učitelj. Ker je bil to čas pomanjkanja učiteljev, so tudi njega kot mladega učitelja po koncu vojne takratne šolske oblasti z dekreti nastavljal v najbolj oddaljene kraje. V marsikateri šoli ni bilo ne vode ne elektrike, toda on je vedno znal še tako težke razmere narediti znošne in za šolarje prijazne. Zadnji postaji na njegovi pestri, a bogati učiteljski poti sta bili od leta 1996 do leta 1970 službovanje v Podgorju, nato pa vse do invalidske upokojitve leta 1985 na podružnični šoli Šmiklavž, kjer je bil vseskozi tudi vodja šole. V času službovanja v

Podgorju je spoznal svojo bodočo ženo Ivico, roj. Karner, učiteljico iz Starega trga, in njuno skupno življenje sta osrečevala sin Ivo in hčerka Nataša, ki sta staršem ljubezen in skrb znala in bila vedno pripravljena obilno vračati. Mirno in lepo šmiklavško okolje je družino Holčevih tako navdušilo, da so si na obronku Graške gore zgradili nov dom, v katerem sta danes žal že pokojna Avgust in Ivica preživela zadnja leta življenja.

Avgusta Holca bomo prijatelji, znanci ter nekdanje sodelavke in sodelavci, predvsem pa krajani Šmiklavža in Podgorja ohranili v lepem spominu kot človeka, polnega človeške vedrine, človekoljubnosti in volje za delo. Te in še druge njegove vrline so ga naredile prepoznavnega ne samo v domačem okolju, ampak tudi širše. Dokler so mu dopuščale moči, je bil dejaven v krajevni samoupravi najprej v Podgorju in nato v Šmiklavžu, skorajda ni organizacije ali društva, kjer ni bil član, pogosto pa tudi gonilna sila. Kako vsestransko in ljudem blizu je bilo njegovo z delom izpolnjeno življenje, smo spoznali takoj ob njegovem prihodu v Podgorje, ko je navajen iz mladosti rad pomagal pri kmečkih opravilih. Ni se ustrašil niti lopate, ko je bilo komu treba pomagati pri gradnji nove hiše. O kakšnem plačilu ni hotel niti slišati.

Sin Ivo in hčerka Nataša z družinama se ga bosta spominjala kot razumevajočega in skrbnega očeta, vnukinje pa kot dedka, ki se je vedno razveselil njihovega obiska. Sodelavkam in sodelavcem pa bo ostal v spominu kot vzoren učitelj. Njegovo pedagoško delo so odlikovali visoka strokovnost, doslednost, starševski odnos do šolarjev in poglobljeno delo s starši. V učiteljskem kolektivu je bil cenjen in vzgled mlajšim sodelavkam in sodelavcem. Otroke je brez prisile uvajal v lepoto lepega vedenja in skrbi za urejenost šolskih prostorov. Ko je po več kot tridesetih letih dela v šoli zaključil svojo učiteljsko pot, je na predlog učiteljskega zbora OŠ Podgorje prejel Vrnčevsko plaketo, ki jo najzaslužnejšim pedagoškim delavcem podeljuje Mestna občina Slovenj Gradec. Za uspešno delo pri razvoju in ugledu Krajevne skupščine je prejel red dela s srebrnim vencem in red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Neizbrisan pečat pa je Anton Holc pustil v PGD Podgorje, kjer je deloval vse od leta 1966. V gasilske vrste se je vključil že leta 1959 v Leskovcu pri Ptujju, leta 1971 je v Slovenj Gradcu prejel naziv gasilskega častnika. V Podgorju je opravljal naloge predsednika društva, več kot deset let pa je opravljal tajniška dela. V zahvalo za požrtvovalno delo so ga podgorski gasilci imenovali za častnega predsednika. Leta

1985 je prejel odlikovanje I. stopnje GZS, leta 2005 pa odlikovanje za posebne zasluge GZS, kar je najvišje gasilsko odlikovanje. Bil je tudi član RK Slovenije. Sodeloval je v številnih humanitarnih akcijah, najbolj pa se je izkazal kot krvodajalec, saj je kar 40-krat daroval svojo kri.

S svojo življenjsko zgodbo je pokazal, kako iz pogostokrat od mnogih pozabljenega blatnega dola pride človek, ki kljub težkim življenjskim preizkušnjam z vztrajnostjo in trdim delom doseže visoke cilje. Njegovo srce je bilo vedno na strani ljudi, ki so potrebovali pomoč drugih, njegov duh pa mu je veleval, da to prihaja iz srca in da ni plačljivo z nobenim denarjem.

Ob boleči izgubi dragega očeta Avgusta Holca se svojci zahvaljujemo za pomoč in skrb v času boleznih osebju Splošne bolnišnice Slovenj Gradec in Domu starostnikov Črneče, pevskemu zboru Cartinthia Cantat pod vodstvom g. Toneta Gašperja in Fantom z Graške gore za zapete žalostinke, gospodom župnikom Gabrijelu Knezu iz župnije Stari trg, Tinetu Tajniku iz župnije Šentilj pod Turjakom in Leopoldu Koratu iz župnije Podgorje za verski obred, Janiju Repniku za odigrano Tišino in gasilcem za pogrebni spreved. Hvala tudi zastavonoši, praporščakom in pogrebni službi. Iskrena hvala za izrečena sožalja.

Bernard Belovič

Poslovila se je "babica"

Ivana Fischer

"Babica se je poslovila," se je glasilo kratko sporočilo. Vedeli smo, da se bo zgodil ta dan, a nas je kljub temu prizadelo, saj smo jo imeli preprosto radi. Ta oseba dejansko ni bila moja babica, a sem si jo nekako prisvojila, navsezadnje je bila babica mojega zeta. Tikali sva se, saj je to ona zahtevala, češ, saj sva v žlahti. Verjemite, da sem težko čakala, da sta "ta mlada dva" šla kam od doma, na dopust, kajti takrat sem bila družabnica babici, seveda pa sva skupaj poskrbeli še za žival'ce pri hiši, psa Marsa in obe muci, Ajšo in Bruna. Kot že rečeno, z babico sva preživljali lepe dneve s posedanjem pred hišo, poslušanjem petja ptic, občudovanjem okrasnih rastlin ... Še posebej mi je obrazložila zgodovino grma azaleje. Povedala je, da vsako leto komaj čaka na čas, ko azaleja zacveti. Reševali sva križanke ter si pomagali pri zapletenih besedah, včasih sva se tudi pošteno nasmejali, ko sva razglabljali, kaj vse pomeni pojem v nekem besednjaku. Pa me je babica vprašala, če morda vem, kakšen je drug izraz za lahkotno glasbo. Seveda sem vrgla možgane na pašo, razmišljala, kajti beseda bi morala biti kar dolga, a ni šlo. Končno sva rešili vse ostale pojme, si oddahnili in se pravzaprav pošteno nasmejali, kajti drug izraz za lahkotno glasbo je bil v najinem primeru tingeltangel.

Ne bom pozabila svojega lanskoletnega rojstnega dne, ki je potekal malo drugače. Hčerka me je povabila k sebi domov, skuhalo res dobro večerjo, za mizo je sedela tudi babica, vsa slovesna in sproščena. Tudi nazdravili sva, čeprav alkohola sploh ni uživala, a je naredila izjemo. Po večerji smo popili kavico, nato se je babica opravičila, češ da je utrujena, in šla spat. V sebi sem čutila prav posebno zadovoljstvo, ki ga skoraj ne znam opisati, morda zaradi tega, ker sem res prvič v življenju rojstni dan praznovala z "babico".

Svetovala mi je branje knjig, "obrali" sva vse filmske zvezde in filme. Zanj je bila Greta Garbo res božanska, knjigo Kmetje je prebrala vsaj dvakrat letno. Slikovito mi je opisovala čase pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej, pozabila ni nobenega dogodka, a vmes me je morda vprašala: "Za božjo voljo, kateri dan je že danes?"

Takšno je življenje, ki ne ubira ovinkov, ampak gre naravnost ter nam pušča sledi, takšne in drugačne. Meni je pustilo zelo dobro in poučno sled, ki mi jo je začrtala prav babica.

Na dan njene smrti je grm azaleje prav nesramno odprl vse svoje cvetove.

Kresna noč v Starem trgu

Ida Robnik

Na kresno noč, 23. junija, je bilo letos videti spet več kresov po vrhovih naše domovine. Kljub slabemu vremenu so se ljudje zbirali ob kresovih in v različnih pokrajinah po Sloveniji obujali stare običaje, ki so jih naši predniki prenašali iz roda v rod.

Gonilna sila te etno prireditve je bila spet Tatjana Krejan Košan, ki je ob dobri organizaciji vedno tudi dobra gostiteljica (foto: Ida Robnik)

Kres kresne noči (foto: Simona Vončina)

V Starem trgu pri Slovenj Gradcu so ta večer prireditve pripravile Vaška skupnost Stari trg in četrtne skupnosti Štibuh, Center in Stari trg - mesto v sodelovanju s taborniki in predstavniki kulturnih društev teh četrtnih skupnosti. Nevihta je pregnala obiskovalce v Kulturni dom Stari trg, kjer so v "kresnem"

programu Simone Vončina in Dragice Ropič izvedeli nekaj več o običajih naših prednikov na ta dan – slednja je dodala še par lirskih s to vsebino – in poslušali duet Zale in Aline. Obložena miza je nudila okrepčila za pot do kmeta Šoštarja, kjer so taborniki prižgali kres in je zbrana družina v prijetnem druženju pričakala polnoč.

Gozdarstvo in lovstvo z roko v roki

Marta Krejan

Koroška lovska zveza je svoj jubilej, desetletnico delovanja, z bogatim programom in s srečanjem koroških lovskih pevcev in rogistov z gosti svečano proslavila v soboto, 9. julija 2011, pri lovski koči LD Podgorje na Čerčejevem vrhu. Lovci in gozdarji so zaradi narave svojega dela in interesov izredno povezani, zato so se prireditve udeležili tudi predstavniki ZGS, OE Slovenj Gradec. Zavod za Gozdove Slovenije in Lovska zveza dobro sodelujeta predvsem na področju načrtovanja upravljanja s populacijami divjadi, zato je Koroška lovska zveza Zavodu za gozdove podarila plaketo. Prejel jo je spec. Milan Tretjak, vodja Območne enote Zavoda za gozdove Slovenj Gradec: »Zahvaljujem se vam za podeljeno plaketo, ki je izraz dobrega sodelovanja med obema institucijama. Zavod za gozdove Slovenije je tako s strokovnega kot formalno pravnega aspekta podpiral ustanovitev Koroške lovske zveze pred desetimi leti, kar je dokazal s svojimi postopki v času ustanavljanja. Sonaravni in trajnosten razvoj gozdov je mogoč le ob optimalni populaciji divjadi, tako po vrsti kot številčni, starostni in spolni strukturi, ki jo gozdna krajina lahko trajno funkcionalno vzdržuje. To pa je mogoče dolgoročno dosegati

samo z dobrim načrtovanjem in dosledno realizacijo načrtov upravljanja z divjadjo, z drugimi besedami: z dobrim sodelovanjem gozdarjev in lovcev v vseh fazah načrtovanja in izvedbe načrtov.«

Na prireditvi, ki jo je z besedami pospremil tudi podžupan MO Slovenj Gradec Niko Kolar, so prireditelji zaslužnim podelili plakete in zahvale Koroške lovske zveze, prvemu upravnemu in nadzornemu odboru pa pisno zahvalo. Ob koncu uradnega dela so najboljši strelci prejeli pokale KLZ, ki so si jih prislužili na strelskem tekmovanju.

Spec. Milan Tretjak je z odnosi med lovci in gozdarji zadovoljen

Predsednik KLZ je napovedal nastop Združenih pevcev pod vodstvom Toneta Gašperja

Med mnogimi nastopajočimi so se predstavili tudi Rogisti LD Muta

»Borba« med članoma Pastirjev, KD Podgorje

8. državno tekmovanje gozdnih delavcev Slovenije

Ernest Ruter

Dne 10. septembra 2011 bo v organizaciji GG Slovenj Gradec, d. d., potekalo 8. državno prvenstvo gozdnih delavcev Slovenije. Tekmovanja gozdnih delavcev imajo v Sloveniji bogato tradicijo, saj so prve tekme bile organizirane že leta 1963. V samostojni Sloveniji bo to že 8. državno prvenstvo in bo potekalo na letališču v Turiški vasi. Poleg prijetnega druženja bo to tudi priložnost za izmenjavo delovnih izkušenj in navezovanje novih poznanstev med gozdarji. Za uspešno in varno delo v gozdu so potrebne bogate izkušnje, strokovno znanje ter fizična in psihična usposobljenost. Tekmovanja so dobra priložnost preverjanja teh spretnosti in izurjenosti.

Z motornimi žagami se bodo gozdni delavci pomerili v disciplinah:

- menjava verige in obračanje meča
- kombinirani rez
- zasek in podžagovanje
- precizni rez na podlagi
- kleščenje
- podiranje na balon

Svetovno tekmovanje v Zagrebu septembra 2010 (foto: Silvo Pritrznik)

Povabili smo tekmovalce iz vseh gozdnogospodarskih območij Slovenije in goste iz sosednjih držav (Hrvaške, Italije in Avstrije), tako da pričakujemo 70 tekmovalcev. Najboljši udeleženci bodo predstavljali Slovenijo na svetovnem prvenstvu gozdnih delavcev, ki bo tokrat v Belorusiji.

Vabimo vse ljubitelje in simpatizerje gozdarstva, da se nam v soboto, 10. septembra 2011, pridružite pri spremljanju veččin naših kolegov tekmovalcev.

Državno tekmovanje na Bledu septembra 2009 (foto: Ernest Ruter)

ZM
ZAVAROVALNICA MARIBOR

ZM PRIZMA Hibrid
Danes za jutri

Z osebnim zavarovanjem **ZM PRIZMA Hibrid** ste pripravljeni na vse izzive. Inovativna rešitev **ZM PRIZMA Hibrid** zavarovanje - varčevanje - donos - varnost.

www.ZavarovalnicaMaribor.si • 080 19 20